



REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU



Foto. RDOS Białystok

Deklaracja środowiskowa za rok 2022



EMAS

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.20-001-62

Obiekty objęte rejestracją:
siedziba w Białymstoku,
Wydział Spraw Terenowych w
Łomży i Suwałkach

Białystok, 20 lipca 2023 r., Wydanie VIII



SPIS TREŚCI

1. SŁOWO WSTĘPNE	3
2. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS ORGANIZACJI	4
3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA	11
4. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO	13
5. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE	19
5.1 Identyfikacja aspektów środowiskowych bezpośrednich	20
5.2 Identyfikacja aspektów środowiskowych pośrednich	24
6. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE	28
7. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ	30
7.1 Zobowiązania dotyczące zgodności	30
7.2 Główne wskaźniki efektywności środowiskowej	31
7.3 Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami środowiskowymi pośrednimi	42
7.4 Edukacja ekologiczna	46
7.5 Inne działania RDOŚ w Białymstoku o charakterze pro-środowiskowym	49
8. PODSUMOWANIE	51
9. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS	51
10. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO	52

SPIS TABEL

Tab. 1 Zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w latach 2020-2022	8
Tab. 2 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich z określeniem ich wpływu na środowisko	21
Tab. 3 Wykaz samochodów znajdujących się w posiadaniu RDOŚ w Białymstoku	24
Tab. 4 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych pośrednich znaczących z określeniem ich wpływu na środowisko oraz powiązań z wymaganiami prawnymi	26
Tab. 5 Roczne cele odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych	30
Tab. 6 Ilość odpadów niebezpiecznych na jednego pracownika w latach 2020-2022 (zgodnie z kartami ewid. i kartami przekazania odpadów)	34
Tab. 7 Ilość wszystkich wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg w przeliczeniu na jednego pracownika w latach 2020-2022 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)	34
Tab. 8 Roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika	35
Tab. 9 Roczne zużycie paliwa w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku w litrach	35
Tab. 10 Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej – emisja substancji szkodliwych w przeliczeniu na jednego pracownika	36
Tab. 11 Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)	37
Tab. 12 Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody)	38
Tab. 13 Wykaz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	39
Tab. 14 Ilość wydanych przez organ decyzji, postanowień, opinii w 2022 r.	42

SPIS RYSUNKÓW

Ryc. 1 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	38
Ryc. 2 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów ochrony dla rezerwatów	41



SŁOWO WSTĘPNE

Szanowni Państwo!

Przekazuję Państwu kolejne, zaktualizowane wydanie naszej deklaracji środowiskowej przedstawiającej nie tylko podstawowe informacje o Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, ale przede wszystkim nasze osiągnięcia na przestrzeni ostatnich lat, w tym informacje obejmujące efekty działalności środowiskowej uzyskane w 2022 r.

Deklaracja środowiskowa jest dla nas ważnym sposobem prowadzenia dialogu z naszymi klientami i osobami zainteresowanymi naszą działalnością. Deklaracja jest też jednym z dowodów spełnienia przez nasz urząd wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekoczarzadzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Działania podejmowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Białymstoku ukierunkowane są na nieustanne doskonalenie polityki środowiskowej. Znajduje to odzwierciedlenie w ciągłej poprawie skuteczności działań proekologicznych i efektów działalności środowiskowej.

Zachęcam serdecznie do zapoznania się z naszą deklaracją środowiskową. Wszystkich zainteresowanych naszymi działaniami.

Z poważaniem

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Białymstoku

Beata Bezubik

Białystok, 30 maja 2023 r.



2. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS ORGANIZACJI

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku (RDOŚ w Białymstoku) powstała 15 listopada 2008 roku na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych i przedsięwzięć oraz zarządzania ochroną przyrody, w tym obszarami Natura 2000. RDOŚ w Białymstoku jest organem administracji rządowej niezespolonej (kod działalności NACE/PKD84) i zgodnie z rozporządzeniem EMAS klasyfikuje się do małych organizacji.

RDOŚ jest państwową jednostką budżetową, przy pomocy której swoje zadania wykonuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Funkcję organu wyższego stopnia w stosunku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Dyrektor wykonuje zadania w zakresie ochrony przyrody przy pomocy Regionalnego Konserwatora Przyrody, który jednocześnie pełni funkcję Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Organami opiniodawczo-doradczymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku są:

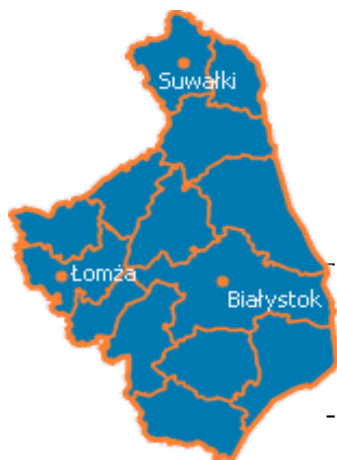
- w zakresie ocen oddziaływania na środowisko - Regionalna Komisja do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko,
- w zakresie ochrony przyrody – Regionalna Rada Ochrony Przyrody.

RDOŚ w Białymstoku jest organem egzekwowania wymagań prawnych w rozumieniu ustawy o krajowym systemie ek zarządzania i audytu EMAS.

Nazwa i adresy

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku	Wydział Spraw Terenowych I w Suwałkach	Wydział Spraw Terenowych II w Łomży
ul. Dojlidy Fabryczne 23 15 - 554 Białystok tel. 85 740 69 81 fax. 85 740 69 82 biuro@bialystok.rdos.gov.pl	ul. Utrata 9A 16 - 400 Suwałki tel./fax 87 56-55-200 sekretariat.suwalki@bialystok.rdos.gov.pl	ul. Nowa 2 18 - 400 Łomża tel. 519-186-895 sekretariat.lomza@bialystok.rdos.gov.pl

Lokalizacja obiektów i jej otoczenie



Główna siedziba RDOŚ w Białymstoku - ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok – lokale mieszczą się w zabytkowym Pałacu Hasbacha (pow. użytkowa 531 m²). Wynajmowane są od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku.

Dodatkowo wynajmowane są:

- pomieszczenie biurowe przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15 – 554 Białystok, o powierzchni 25 m²,
- pomieszczenie do realizacji projektu POIS.02.04.00-00-191/16 przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15 – 554 Białystok, o powierzchni 30,2 m²,
- archiwum zakładowe – dwa pomieszczenia zlokalizowane przy ul. Dojlidy Fabryczne 23 o pow. użytkowej 42,40 m² oraz 25 m² z przeznaczeniem na archiwum,
- magazynek jednostki – pomieszczenie zlokalizowane w budynku przy ul. Dojlidy Fabryczne 23 w Białymstoku (pow. użytkowa 9,20 m²).



Foto. RDOŚ Białystok

Siedziba RDOŚ w Białymstoku (wraz z dodatkowo wynajmowanymi pomieszczeniami) jest położona w południowo - wschodniej części Białegostoku na obszarze na którym występują: tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny komunikacyjne. Obecnie najbliższe sąsiedztwo stanowi: Park Lubomirskich, teren Zakładu Sklejek Biaform, domy wpisane do rejestru zabytków przy ul. Ks. Suhowolca, zespół Stawów Dojlidzkich. Przy zespole pałacowym Hasbacha znajduje się zieleń należąca do parku założonego na przełomie XIX/XX wieku w zakresie kompozycji parkowej wraz ze starodrzewem. Przedmiotowy teren charakteryzuje się lokalnym mikroklimatem wynikającym z braku wysokiej, zwartej zabudowy i dużą ilością powierzchni otwartych.

Wydział Spraw Terenowych I w Suwałkach – pomieszczenia zlokalizowane przy ul. Utrata 9A, Suwałki 16-400 - lokale administracyjne w budynku stanowiącym własność Skarbu Państwa w trwałym zarządzie Regionalnej Dyrekcji. W budynku wynajmowane są trzy pokoje na parterze o łącznej powierzchni 39,69 m². Budynek usytuowany jest w centrum miasta, w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W sąsiedztwie siedziby WST I nie istnieją większe obszary zagospodarowane zielenią. Zieleń urządzona występuje w postaci trawników, żywopłotów, ogrodów przy zabudowie mieszkaniowej i usługowej. Wynajmowany jest również garaż.



Wydział Spraw Terenowych II w Łomży zlokalizowany jest przy ul. Nowa 2, 18-400 Łomża, lokal wynajmowany jest od Prezydenta Miasta Łomża (budynek Skarbu Państwa o pow. użytkowej 32,9 m²). W budynku wynajmowane są dwa pokoje na II piętrze. Budynek jest usytuowany w centrum miasta, w sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa i usługowa, ponadto w sąsiedztwie znajduje się park miejski i cmentarz.

Położenie wszystkich obiektów RDOŚ: w Białymstoku, Łomży i Suwałkach dotyczy ośrodków miejskich, w których zapewniona jest pełna infrastruktura techniczna w zakresie m.in.: pomieszczeń administracyjnych; gospodarki wodno-ściekowej (wodociągi, scentralizowany system kanalizacyjny), gospodarki energetycznej (zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w sieci ciepłownicze, gazowe), gospodarki odpadowej, połączeń komunikacyjnych, lokalnego transportu zbiorowego (komunikację miejską), linię telefoniczną, przekąźniki telefonii komórkowej.

Dodatkowo w ramach projektu POIS.02.04.00-00.0108/16 „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zakupiła nieruchomości o łącznej powierzchni 4,93 ha:

1. działka ewidencyjna nr 284, obręb 30 Żegary, gmina Sejny, powiat sejneński, powierzchnia 1,36 ha, użytek – LsVI,
2. działka ewidencyjna nr 375, obręb 10 Nowy Dwór, gmina Nowy Dwór, powiat sokólski, powierzchnia 0,27 ha, użytek – Tr, W
3. działka ewidencyjna nr 255, obręb 12 Makowlany, gmina Sidra, powiat sokólski, powierzchnia 1,89 ha, użytek - ŁV, ŁVI, LsV, LzVI, W, N
4. działka ewidencyjna nr 254, obręb 12 Makowlany, gmina Sidra, powiat sokólski, powierzchnia 0,71 ha, użytek - ŁV, ŁVI, N, LsV, LzVI, W
5. działka ewidencyjna nr 252, obręb 12 Makowlany, gmina Sidra, powiat sokólski, powierzchnia 0,70 ha, użytek - ŁVI, LsV, W, N

Jednocześnie, ze względu na niezakończoną realizację projektu powyższe nieruchomości nie zostały objęte zakresem obiektów objętych rejestracją w EMAS.

Kierownictwo Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku
Beata Bezubik



Foto. RDOŚ Białystok

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku -
Regionalnego Konserwatora Przyrody
Marta Czołplik



Foto. RDOŚ Białystok



Zatrudnienie w latach 2020-2022

Tabela 1. Zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w latach 2020-2022

Rok (stan na 31 grudnia)	2020	2021	2022
Zatrudnienie (liczba etatów)	59,3	55,3	50,41

Struktura organizacyjna

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Białymstoku realizuje swoje zadania w oparciu o następujące wydziały merytoryczne:

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko (WOOS) realizuje zadania dotyczące przeprowadzania ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub uczestniczy w tych ocenach, realizuje zadania z zakresu wydawania pozwoleń emisyjnych dla przedsięwzięć na terenach zamkniętych oraz zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami oraz udostępniania informacji o środowisku. Prowadzi również obsługę Regionalnej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (WPN) realizuje zadania z zakresu ochrony gatunkowej i obszarów wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo, ochrony i zarządzania obszarami Natura 2000 oraz realizuje zadania dotyczące udziału w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych, a także zadania z zakresu prowadzenia publicznie dostępnych wykazów danych o środowisku i jego ochronie. Wydział ten prowadzi również obsługę Regionalnej Rady Ochrony Przyrody.

Wydział Organizacyjny – Finansowy (WOF) realizuje sprawy wynikające z zadań Regionalnego Dyrektora w zakresie obsługi finansowej, kadrowej, prawnej i organizacyjnej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych - zapewnienia przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych.

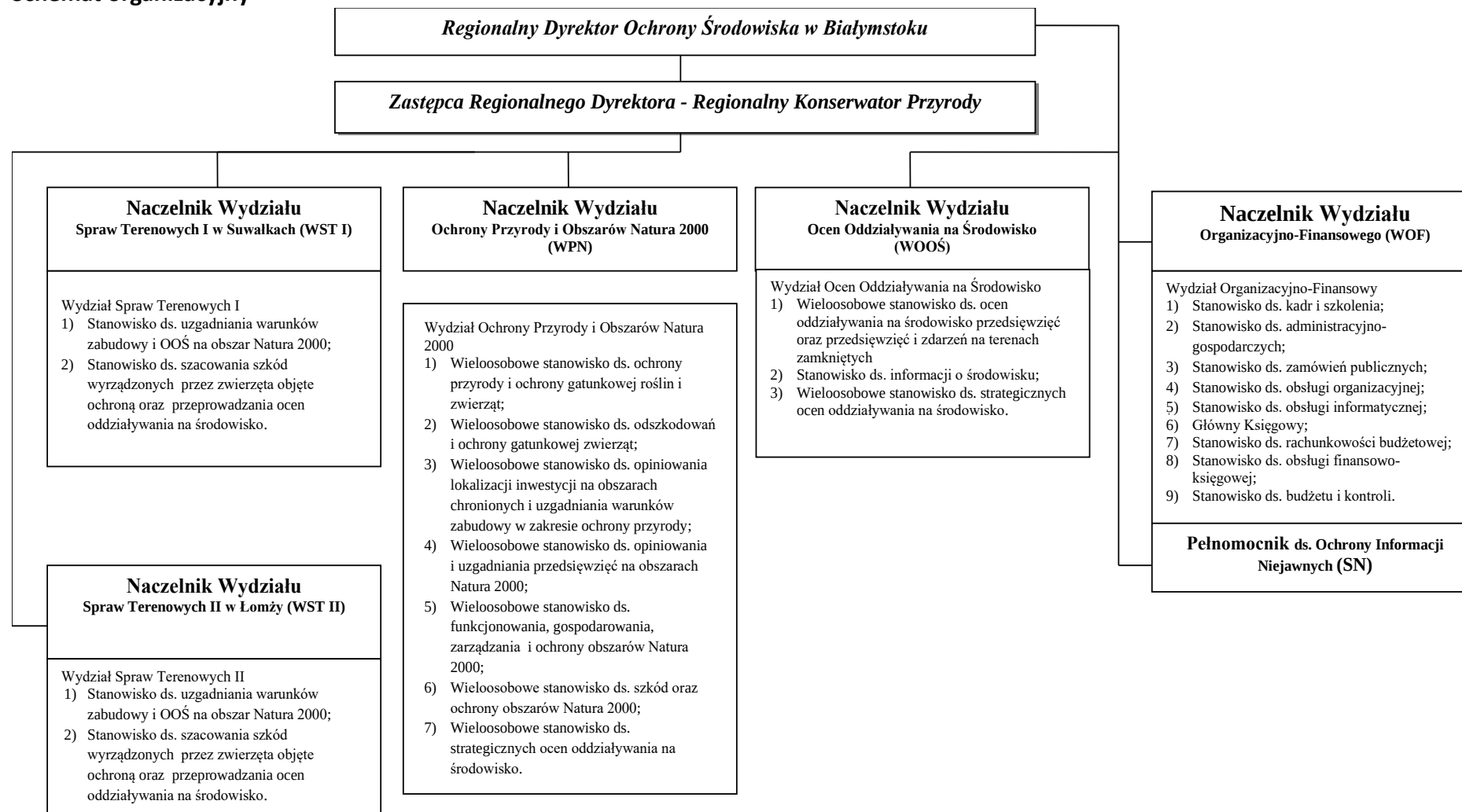
Wydział Spraw Terenowych I z siedzibą w Suwałkach – realizuje ustawowe zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatów: suwalskiego, sejneńskiego, augustowskiego.

Wydział Spraw Terenowych II z siedzibą w Łomży - realizuje ustawowe zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatów: łomżyńskiego, kolneńskiego, zambrowskiego, grajewskiego i wysokomazowieckiego.

Szczegółowy zakres zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, realizowanych przez ww. komórki organizacyjne ustala Regulamin organizacyjny RDOŚ w Białymstoku. Komórki organizacyjne Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku realizują zadania i prowadzą sprawy zgodnie z przypisanymi kompetencjami i obowiązującymi procedurami, uwzględnionymi w zakresie systemu ekzarządzania i audytu EMAS. Regionalna Dyrekcja działa zgodnie z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Odnosi się to zarówno do sfery wykonywania ustawowych zadań, jak i własnego oddziaływania na środowisko, poprzez wykorzystywanie powierzonych jej zasobów.



Schemat organizacyjny



Do podstawowych zadań RDOŚ, które z uwagi na specyfikę urzędu w sposób naturalny wpisują się w system EMAS należą:

- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach; na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- wydawanie decyzji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- przekazywanie danych do bazy danych, o której mowa w art. 128 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- współpraca z organizacjami ekologicznymi, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecania ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku odpowiada za ww. zadania oraz wydaje akty prawa miejscowego w postaci zarządzeń, w zakresie swoich kompetencji.

Akty prawne stanowiące podstawę działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 17/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku;
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 25/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 września 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku.

RDOŚ w Białymstoku jest jednym z urzędów, który stoi na straży przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska. Wdrożony i funkcjonujący system EMAS w naszej organizacji zobowiązuje nas do bycia przykładem dla innych w tym zakresie, dlatego też RDOŚ w Białymstoku spełnia wymagania prawne, w tym obowiązki sprawozdawcze, dotyczące jej aspektów bezpośrednich. Nasza organizacja respektuje ustawę o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gmin gdzie funkcjonuje RDOŚ. Ponadto zgodnie z art. 284-289 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, co roku do marszałka województwa podlaskiego



składane jest „Zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat”. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) składany jest roczny raport dotyczący emisji do powietrza, który jest wprowadzany do bazy danych o emisjach gazów cieplarnianych i substancji. Zużyte tonery oraz sprzęt komputerowy przekazywane są do uprawnionych podmiotów oraz ewidencjonowane w oparciu o karty przekazania odpadów.

3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest zobowiązana do działań mających na celu ochronę środowiska przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb społeczeństwa oraz przyszłych pokoleń. Działania te znalazły swoje odzwierciedlenie w polityce środowiskowej, która została ustanowiona w ramach wdrażania systemu ekzarządzania i audytu EMAS. To w niej zostały zawarte ogólne zamiary i kierunek działania Urzędu w odniesieniu do efektów jego działalności środowiskowej oraz główne cele środowiskowe Urzędu jak również kluczowe zobowiązania w tym zobowiązanie do ciągłego doskonaleniu w celu poprawy efektów działalności środowiskowej (w tym doskonalenia tych efektów). Za realizację postanowień Polityki środowiskowej odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku. Polityka środowiskowa została zakomunikowana wszystkim pracownikom i społeczeństwu oraz jest przedstawiana współpracującym z Urzędem organizacjom i wykonawcom. Polityka Środowiskowa jest dostępna w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz na stronie internetowej www.gov.pl/web/rdos-bialystok. Propozycje aktualizacji Polityki środowiskowej mogą być zgłaszane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku za pośrednictwem pełnomocnika ds. EMAS.



Foto RDOŚ Białystok



POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego w zakresie zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000. Pracą Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku kieruje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, który jest organem administracji rządowej niezespołonej.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku biorąc pod uwagę swoją misję: Mając na względzie jakość życia obecnego i przyszłych pokoleń, realizując politykę państwa, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku troszczy się o ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska - realizowane pod hasłem: chronimy przyrodę województwa podlaskiego oraz wizję działania, którą jest profesjonalna administracja świadcząca obywatelom i instytucjom usługi w zakresie środowiska o coraz lepszej jakości oraz dążąca do zachowania dziedzictwa naturalnego w stanie co najmniej nie pogorszonym - tworzy profesjonalną, nowoczesną, racjonalną i otwartą na współpracę organizację przyczyniającą się do sprawnego i efektywnego zarządzania środowiskiem i jego ochroną.

Priorytetem działalności naszej organizacji jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych i standardów jakości środowiska.

Wszyscy pracownicy są świadomi jaki jest cel istnienia organizacji oraz znają jej kontekst i w sposób naturalny zobowiązują się do ochrony środowiska, m.in. poprzez zapobieganie zanieczyszczeniom i ochronę przyrody. Nasze działania i zobowiązania skierowane są na wypełnianie ustawowych zadań na najwyższym poziomie merytorycznym, którym towarzyszy m.in. zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do tych zmian, ochrona bioróżnorodności i ekosystemów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku promuje działania prośrodowiskowe wynikające z systemu ekzarządzania i audytu EMAS i pełni angażuje pracowników w działania mające na celu utrzymanie i rozwój funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego.

Zobowiązujemy się do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy efektów działalności środowiskowej w tym do ciągłego doskonalenia efektów działalności środowiskowej.

Zobowiązujemy się do spełniania zobowiązań dotyczących zgodności i wykonywać nasze działania w pełni przestrzegając określonych procedur oraz wymagań prawnych i innych, mających zastosowanie w działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody,
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz innymi formami ochrony przyrody,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku,
- udostępnianie informacji o środowisku.

Pośredni wpływ na środowisko związany z realizacją zadań przyczynia się do: zapewnienia zachowania standardów jakości środowiska, zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków usprawnienia systemu zarządzania informacją o środowisku.

W obszarze bezpośrednich aspektów środowiskowych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi działania polegające na wprowadzeniu dobrych praktyk urzędu (m.in. oszczędzanie papieru, energii, wody) w ramach tzw. „zielonej administracji”.

Niniejsza polityka środowiskowa stanowi podstawę do ustalania i przeglądu celów oraz zadań środowiskowych, jest realizowana przez wszystkich pracowników oraz jest publicznie dostępna.

**Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Białymstoku**

Beata Bezubik



4. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

System Zarządzania Środowiskowego EMAS funkcjonuje w RDOŚ w Białymstoku od 2015 r. Pozwala on w pełni zidentyfikować i nadzorować wszystkie obszary działalności mające lub mogące mieć wpływ na środowisko.

W ramach systemowego podejścia realizowana jest zasada ciągłego doskonalenia. SZŚ EMAS ustanowiliśmy, aby osiągnąć stałą poprawę zarządzania środowiskowego w naszej organizacji. Dotyczy on ogólnego systemu zarządzania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, który obejmuje strukturę organizacyjną, czynności planowania, zakres odpowiedzialności, praktyki, procesy i zasady służące rozwijaniu, wdrażaniu, osiąganiu, przeglądowi i utrzymaniu polityki środowiskowej oraz zarządzaniu aspektami środowiskowymi. Spełnienie wymagań EMAS przez RDOŚ w Białymstoku zostało potwierdzone wpisem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do rejestru systemu ekozarządzania i audytu EMAS, w dniu 26 listopada 2015 r., pod numerem (PL 2.20-001-62), zgodnym z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)

nr 1221/2009 z 25.11.2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we wspólnocie EMAS. Potwierdzeniem wdrożenia i funkcjonowania SZŚ w RDOŚ w Białymstoku zgodnie z Rozporządzeniem EMAS jest systematyczna weryfikacja przez niezależnego weryfikatora środowiskowego i utrzymanie w rejestrze EMAS.



Funkcjonujący w RDOŚ w Białymstoku System Zarządzania Środowiskowego wg. EMAS został wkomponowany w obowiązujące w RDOŚ w Białymstoku procedury kontroli zarządczej i jest zgodny z wymaganiami EMAS. Zasadami działania organizacji w duchu EMAS, realizowanymi w Regionalnej Dyrekcji, jest zgodność ze wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze środowiska, które dotyczą działalności oraz zaangażowania pracowników na każdym szczeblu. System Zarządzania Środowiskowego integruje w sobie zarządzanie przez procesy, cele, kompetencje. W ramach funkcjonującego SZŚ uwzględnione zostały zmiany do Rozporządzenia EMAS zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia



2017 r. zmieniającym załączniki I, II oraz III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS oraz w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik IV do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS. Zmiana weszła w życie 9 stycznia 2019 r. Ponadto w ramach funkcjonującego SZŚ wykorzystano zalecenia zawarte w dokumencie referencyjnym dla sektora administracji publicznej (decyzji Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia WE nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Celem SZŚ jest poprawa funkcjonowania organizacji w zakresie bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko. Wdrażając wymogi związane ze zmianami Rozporządzenia EMAS na etapie przeglądu środowiskowego m.in.:

- został określony kontekst organizacji. Określono czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla celu działania RDOŚ w Białymstoku oraz te, które wpływają na zdolność organizacji do osiągnięcia zamierzonych wyników jej systemu zarządzania środowiskowego,
- określono warunki środowiskowe będące pod wpływem organizacji lub mogące mieć wpływ na organizację. Na terenie województwa podlaskiego, z racji geograficznego położenia, znajduje się wiele obszarów chronionych i siedlisk chronionych gatunków. Ma to bezpośrednie przełożenie na działanie RDOŚ w Białymstoku oraz znaczenie na podejmowane rozstrzygnięcia i wpływ na środowisko jak również świadomość mieszkańców i ich zainteresowanie efektami działalności organizacji.
- określono także zainteresowane strony istotne dla systemu zarządzania środowiskowego funkcjonującego w RDOŚ w Białymstoku oraz istotne potrzeby i oczekiwania tych stron w kontekście zobowiązań dotyczących zgodności,
- określono ryzyka i szanse związane z aspektami środowiskowymi, zobowiązaniami dotyczącymi zgodności i innymi wymaganiami określonymi w ramach kontroli zarządczej.

Zakres systemu zarządzania środowiskowego (SZŚ) obejmuje realizację wszystkich ustawowych zadań w zakresie ochrony środowiska na obszarze województwa podlaskiego. System zarządzania środowiskowego jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony we wszystkich lokalizacjach RDOŚ w Białymstoku tj. przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok (siedziba główna), ul. Utrata 13, Suwałki 16-400 (WST I), ul. Nowa 2, Łomża 18-400 (WST II). W ramach systemu zarządzania dokonana została identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych bezpośrednich i pośrednich. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe związane są z procesami merytorycznymi. Żaden z nich nie został wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego.

Ważną cechą systemu EMAS jest przekazywanie społeczeństwu informacji na temat środowiskowych wpływów organizacji za pośrednictwem opracowanej Deklaracji Środowiskowej. Odpowiedzialność za system zarządzania środowiskowego spoczywa na Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku, który określa wytyczne dla ustanawiania celów środowiskowych, zapewnia zasoby i otoczenie konieczne do doskonalenia SZŚ, promuje ciągłe doskonalenie oraz wspiera ten proces. Do koordynacji systemu ekzarządzania i audytu powołany został pełnomocnik ds. EMAS, który otrzymał zakres uprawnień od Regionalnego Dyrektora. Pełnomocnik ds. EMAS jest pracownikiem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku i pełni swoje obowiązki oraz korzysta z powierzonych mu uprawnień, łącząc je z podstawowym zakresem obowiązków. Pełnomocnik ds. EMAS jest jednocześnie audytorem wewnętrznym i współdziała z 5 audytorami wewnętrznymi. Pracownicy RDOŚ zostali powiadomieni o powołaniu Pełnomocnika oraz audytorów wewnętrznych na spotkaniu Dyrekcji i Pracowników. Wsparcie Pełnomocnika



przy podejmowaniu decyzji i realizacji zadań związanych z prawidłowym działaniem systemu EMAS stanowi

Zespół ds. EMAS utworzony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Ponadto kierownictwo angażuje pracowników do prac związanych z utrzymaniem systemu EMAS oraz w proces mający na celu ciągłą poprawę efektów działalności środowiskowej, m.in. poprzez udział w przygotowywaniu materiałów do przeglądu środowiskowego, opracowywaniu deklaracji środowiskowej, przygotowywaniu się do audytów środowiskowych.

Podstawowe elementy Systemu Zarządzania Środowiskowego to: kontekst organizacji, polityka środowiskowa, zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych, aspekty środowiskowe, planowanie, działania odnoszące się do ryzyk i szans, przegląd środowiskowy, cele środowiskowe, przywództwo, role, odpowiedzialność i uprawnienia, zasoby, kompetencje, świadomość, komunikacja, udokumentowane informacje, nadzór nad udokumentowanymi informacjami, działania operacyjne, gotowość i reagowanie na awarie, zobowiązania dotyczące zgodności, zgodność z prawem, ocena efektów działalności, monitorowanie i pomiary, analiza i ocena, ocena zgodności, nadzór nad udokumentowanymi informacjami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania, niezgodności i działania korygujące, ciągłe doskonalenie.

Polityka środowiskowa jest podstawowym warunkiem funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego w RDOŚ w Białymstoku. Odpowiedzialność za jej opracowanie ciąży na najwyższym kierownictwie. Dokument ten tworzy podwaliny całego systemu zarządzania, gdyż zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska. Jest odpowiednia do celu istnienia organizacji. Zawarta w Polityce środowiskowej zasada zrównoważonego rozwoju jest zasadą ustrojową przyjętą w Unii Europejskiej i zasadą uznawaną przez kraje członkowskie za podstawę polityki ekologicznej.

Bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe zostały zidentyfikowane na etapie przeglądu środowiskowego. Zidentyfikowane aspekty środowiskowe bezpośrednie i pośrednie oraz kryteria oceny aspektów środowiskowych zostały przedstawione w Rejestrze Aspektów Środowiskowych dostępnym w organizacji. Rejestr jest okresowo przeglądany i weryfikowany przez Pełnomocnika ds. EMAS i Zespół ds. EMAS (minimum 1 raz na rok) i w razie potrzeby aktualizowany np. w przypadku zmiany wymagań prawnych. Ponadto każda komórka organizacyjna RDOŚ w Białymstoku w przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych, zobowiązana jest zgłosić ten fakt do pełnomocnika ds. EMAS.

W procesie identyfikacji wymagań prawnych analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego, akty prawne, pozwolenia, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ. W celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami dotyczącymi środowiska, przeprowadzane są minimum raz w roku wewnętrzne audyty środowiskowe będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Przeprowadzane są również raz w roku przeglądy zarządzania, w ramach których następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ. W celu zapewnienia sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji i do mających zastosowanie wymagań prawnych, m.in.: Systemu Informacji Prawnej - Lex, „dysku ogólnego” - służącego do wewnętrznej komunikacji w RDOŚ w Białymstoku, Internetu, poczty elektronicznej, szkoleń – zgodnie z Indywidualnymi Planami Rozwoju Zawodowego oraz konsultacji z radcą prawnym.

Podstawą rozwoju systemu zarządzania jest wyznaczanie sobie celów środowiskowych. W Polityce środowiskowej RDOŚ w Białymstoku zostały zapisane priorytety, które mają przełożenie na cele i zadania do osiągnięcia w kolejnych latach. Przyjęte do realizacji cele i zadania w zakresie SZŚ są zatwierdzane przez Regionalnego Dyrektora. Sposób realizacji celów określony został w dokumencie Plan działalności RDOŚ. Dokument ten zawiera szczegółowe zadania realizujące dany cel, mierniki określające stopień ich realizacji, planowaną wartość miernika określającego stopień realizacji celów do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy plan. Plan działalności RDOŚ, w oparciu o który wyznaczono cele i zadania środowiskowe jest dokumentem podlegającym nadzorowi zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kontroli zarządczej. Planowanie



odbywa się z uwzględnieniem ryzyk i szans, dzięki czemu możliwe jest zwiększenie skuteczności systemu zarządzania, poprawa wyników oraz zapobieganie negatywnym wpływom. Przy określaniu ryzyk i szans uwzględniono ich powiązania z aspektami środowiskowymi, zobowiązaniami dotyczącymi zgodności oraz innymi wymaganiami określonymi w procedurze kontroli zarządczej. W odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych, które są powiązane z procesami merytorycznymi - RDOŚ w Białymstoku w ramach przeglądu środowiskowego określił i udokumentował efekt środowiskowy, zainteresowane strony, ryzyka i szanse, czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, cykl życia produktu. Skoncentrowano się na tych rodzajach ryzyka i szansach, które dają możliwość z jednej strony zapobiegania niepożądanym skutkom, a z drugiej strony pozwalają na dążenie do stałej poprawy działalności środowiskowej organizacji.

Najwyższe kierownictwo zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do utrzymania i doskonalenia Systemu Zarządzania Środowiskowego. Zasoby te obejmują odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników, infrastrukturę (pomieszczenia biurowe, wyposażenie, sprzęt komputerowy, inne urządzenia, itp.) oraz środki finansowe. Najwyższe kierownictwo powołało przedstawiciela (Pełnomocnik ds. EMAS), który posiada odpowiednie kompetencje i uprawnienia pozwalające mu być odpowiedzialnym m.in. za:

- ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie systemu zarządzania środowiskowego, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia EMAS, oraz
- przedstawianie najwyższemu kierownictwu w trakcie przeglądu zarządzania sprawozdań z wyników funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego, łącznie z zaleceniami dotyczącymi doskonalenia.

Wszyscy pracownicy mają przypisane zadania, odpowiedzialności i uprawnienia oraz posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności do realizacji ustawowych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, w zależności od zajmowanego stanowiska. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk oraz zakresach czynności, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów. Poprzez realizację swoich zadań każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. W ramach projektu pt. Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie wprowadzono w RDOŚ w Białymstoku model kompetencyjny, który ma zastosowanie w procesie rekrutacji i selekcji nowych pracowników. Model kompetencyjny umożliwia lepszą ocenę kompetencji kandydatów do pracy RDOŚ oraz ułatwia nabór kandydatów. W ramach wdrażania jak również funkcjonowania systemu ekozarządzania i audytu EMAS wszystkie zatrudnione osoby w urzędzie przeszły szkolenia w tym zakresie. Wszystkim pracownikom zapewniono możliwość zaangażowania się we wdrażanie jak i funkcjonowanie SZŚ. Pracownicy są świadomi jak swoją pracą wpływają na środowisko oraz jakie mogą być konsekwencje jeśli nie będą przestrzegać wymagań zawartych w rozporządzeniu EMAS.

Zgodnie z wymogami EMAS Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest zobligowana do wykazania prowadzenia otwartego dialogu ze społeczeństwem oraz innymi zainteresowanymi stronami, w tym ze społecznością lokalną i klientami, w odniesieniu do stanu wpływu na środowisko ich działań, produktów i usług. Do najważniejszych cech systemu komunikacji, mającej na celu budowanie zaufania zainteresowanych stron należą:

- otwartość,
- przejrzystość,
- okresowe przedstawianie informacji dotyczących środowiska.

Komunikacja ze społeczeństwem jest wpisana w charakter działalności RDOŚ i w jej misję. W RDOŚ w Białymstoku występują n.w. formy komunikacji zewnętrznej wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz istnieją i są doskonalone dodatkowe elementy systemu komunikacji zewnętrznej, zapewniające spełnianie wymogów EMAS w zakresie komunikacji.



BIP (Biuletyn Informacji Publicznej)	Współpraca z NGO (organizacje pozarządowe),
ePUAP	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego,
Strona Internetowa	Współpraca z mediami,
Publikacja Deklaracji Środowiskowej	Współpraca z placówkami naukowo-badawczymi,
Skargi	Udział w szkoleniach/konferencjach oraz organizowanie szkoleń,
Wnioski	Projekty edukacyjne
Uwagi	

Komunikacja wewnętrzna – jest prowadzona zgodnie z zasadami ustalonymi w RDOŚ w Białymstoku i obejmuje przepływ informacji:

- pionowej w dół i w górę Urzędu - wzdłuż służbowego podporządkowania określonego w schemacie organizacyjnym,
- poziomej - pomiędzy pracownikami zajmującymi równorzędne stanowiska w Urzędzie i niejednokrotnie pracowników z kilku komórek organizacyjnych.
- komunikacja odbywa się także poprzez:
 - regularne narady kierownictwa Regionalnej Dyrekcji, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników,
 - zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, które są zamieszczane na dysku ogólnym (służącym do komunikacji wewnętrznej pomiędzy wszystkimi pracownikami) oraz są aktualizowane na bieżąco,
 - system EKD (system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją),
 - serwery wewnętrzne pn. „dysk ogólny” i „dysk wewnętrzny” (służące do komunikacji pracowników w danym wydziale),
 - telefony, służbową pocztę elektroniczną, przesyłanie pism obiegiem, BIP.

Wskazany katalog nie jest katalogiem zamkniętym, co zapewnia RDOŚ w Białymstoku zakładaną rozporządzeniem EMAS elastyczność.

Komunikacja, zarówno zewnętrzna jak i wewnętrzna, odbywa się zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Regulaminem Pracy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, a także wynika wprost z opisów stanowisk i zakresów zadań pracowników. Mając świadomość ważnej roli, jaką pełni komunikacja w Urzędzie, stanowi ona jeden z głównych celów doskonalenia. Doskonalenie komunikacji zewnętrznej obejmuje m.in. bieżące usprawnianie i modernizowanie strony internetowej oraz BIP RDOŚ w Białymstoku. Usprawnienie komunikacji zewnętrznej umożliwiło wprowadzenie projektu CU2 oraz ePUAP-u, co przełożyło się na zwiększenie ilości wysyłanych i odbieranych e-pism. Ponadto z uwagi na coroczny wzrost ilości udostępnianych na wniosek informacji o środowisku, RDOŚ w Białymstoku wdrożył nową bardziej uniwersalną i przejrzystą platformę do udostępniania plików w sieci Internet – aplikację webową OwnCloud dostępną pod adresem <http://chmura.rdos.bialystok.pl/owncloud>, umożliwiającą szybkie i wygodne udostępnianie informacji o środowisku. Z kolei do działań doskonalących komunikację wewnętrzną należy utworzenie na pulpitach pracowników specjalnych folderów: np.: folder pn. „Decyzje” służący do zamieszczania wydanych przez Urząd – decyzji, postanowień, opinii - co pozwala na wgląd każdemu pracownikowi do spraw prowadzonych przez innych pracowników oraz folder pn. „Szkolenia” pozwalający na zamieszczanie materiałów szkoleniowych z różnych szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy RDOŚ w Białymstoku, stanowiący doskonały materiał pomocniczy w podnoszeniu kwalifikacji wszystkich pracowników Urzędu.



W Urzędzie prowadzony jest stały nadzór nad udokumentowanymi informacjami. Obieg dokumentacji i nadzór nad dokumentami oraz zapisami jest zgodny z Zarządzeniem Nr 11 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 29 grudnia 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji o organizacji i zakresie działania archiwum zakładowego Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Dla skuteczniejszego nadzoru w tym zakresie, większej efektywności pracy w Regionalnej Dyrekcji wprowadzono system Elektronicznego Zarządzania Dokumentami EZD. System jest aktualizowany i serwisowany pod kątem potrzeb urzędu oraz nadzorowany w zakresie zgodności ze zmieniającymi się wymaganiami prawnymi przez dostawcę.

Działania operacyjne w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku są realizowane poprzez nadzorowanie znaczących aspektów środowiskowych zidentyfikowanych zgodnie z przyjętymi kryteriami. Opierają się one na realizacji działań związanych ze znaczącymi aspektami środowiskowymi w taki sposób, aby zminimalizować ich negatywny wpływ na środowisko lub spotęgować, wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie. Odbywa się to poprzez dokładną analizę dokumentacji oraz stosowne zapisy w wydawanych przez Regionalnego Dyrektora decyzjach, postanowieniach, opiniach czy zarządzeniach (np. zarządzeniach ustanawiających plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000). Nadzór ten jest realizowany przy pomocy kontroli zarządczej (z której wynika również sposób monitorowania realizacji celów oraz ocena zgodności z wymaganiami prawnymi), a także zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu EMAS.

Ponadto w Urzędzie zostały zidentyfikowane inne dokumenty i systemy, nadzorujące znaczące aspekty środowiskowe, do których należą:

- System zarządzania ryzykiem,
- Regulamin Organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Statut Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Zarządzenia Wewnętrzne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
- Plany Działalności,
- Budżet zadaniowy,
- Regulamin Pracy,
- Kontrola wewnętrzna,
- Rozpatrywanie skarg i wniosków oraz petycji,
- Instrukcje zarządzania systemem informatycznym,
- Zasady zarządzania bezpieczeństwem informacji,
- Przepisy BHP, instrukcje BHP,
- BIP oraz informacje zawarte na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku.

Zostały również zidentyfikowane inne formy nadzoru nad aspektami znaczącymi m.in.:

- akty prawa (np. KPA, ustawa ooś, ustawa o ochronie przyrody, prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska,
- Dzienniki Urzędowe Województwa Podlaskiego,
- normy, wytyczne GDOŚ,
- zakresy czynności, opisy stanowisk pracy,
- opisy procesów (zmapowane procesy),
- wizje terenowe.

Identyfikowanie sytuacji awaryjnych odbywa się poprzez analizę i ocenę ryzyka w ramach sprawowania kontroli zarządczej. Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne jest elementem SZŚ w RDOŚ w Białymstoku.



Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku posiada obowiązującą Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego - wykonaną przez zarządcę budynku. Monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym m.in. poprzez przeprowadzanie przeglądów technicznych instalacji, urządzeń i samochodów służbowych, informowanie o możliwych zagrożeniach cybernetycznych oraz terrorystycznych, a także cykliczne ćwiczenia Stałego Dyżuru będącego elementem systemu bezpieczeństwa Państwa (oparte o plan szkolenia obronnego RDOŚ w Białymstoku na dany rok).

Spotkania kierownictwa, audyty wewnętrzne, przeglądy zarządzania, sprawozdawczość to elementy działań monitorujących, analiz i ocen. Skuteczność realizacji działań środowiskowych jest monitorowana m.in. poprzez okresową sprawozdawczość.

Urząd zapewnia przeprowadzanie audytów wewnętrznych Systemu Zarządzania Środowiskiem, zgodnie z ustalonym harmonogramem realizacji audytów. System zarządzania środowiskowego podlega raz w roku przeglądowi, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości poprzez podejmowanie działań korygujących i zapobiegawczych.

5. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

Identyfikacja aspektów środowiskowych stanowi meritum systemu zarządzania środowiskowego i rozporządzenia EMAS. Działalność naszego Urzędu wpływa na środowisko zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni.



W ramach przeglądu środowiskowego w RDOŚ w Białymstoku dokonano identyfikacji aspektów środowiskowych bezpośrednich, jak i aspektów środowiskowych pośrednich. Dokonano również oceny ich wpływu na środowisko. Ocena aspektów środowiskowych (pośrednich i bezpośrednich) została oparta na 5 kryteriach wypracowanych odpowiednio do specyfiki działalności naszego Urzędu, takich jak:

Kryterium 1 - stan środowiska (wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska),

Kryterium 2 - potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej,

Kryterium 3 - rozmiar, liczba, częstotliwość i odwracalność oddziaływania aspektu,

Kryterium 4 - istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska,

Kryterium 5 - opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji.

Jednocześnie posłużono się metodą punktową przyjmując **do oceny kryteriów liczbę punktów 5, 10, 20**,
suma punktów **5** – **ocena niska**
suma punktów **10** – **ocena umiarkowana**
suma punktów **20** – **ocena wysoka**



Za znaczące uznane zostały te aspekty środowiskowe, które uzyskały łącznie **minimum 80 punktów**. Wszystkie aspekty środowiskowe znaczące są aspektami pośrednimi.

5.1 Identyfikacja aspektów środowiskowych bezpośrednich

W procesie doskonalenia systemu zarządzania, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku dąży do racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska poprzez nieustanne ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Wśród aspektów środowiskowych bezpośrednich żaden nie uzyskał wagi aspektu środowiskowego o znaczącym wpływie na środowisko. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jako organizacja wywiera stosunkowo niewielki bezpośredni wpływ na środowisko.

Aspekty środowiskowe bezpośrednie są związane głównie z przebywaniem pracowników w siedzibie urzędu i ich codziennej pracy. Aspekty te obejmują wykorzystywanie surowców naturalnych związanych z oświetleniem, ogrzewaniem pomieszczeń biurowych, zużywaniem wody do celów socjalno – bytowych oraz zużywaniem materiałów biurowych. Aspekty bezpośrednie są związane również z wytwarzaniem odpadów (wytwarzane odpady to przede wszystkim zużyty papier, tonery, odpady komunalne), wytwarzaniem ścieków socjalno - bytowych, emisją spalin powstających w wyniku użytkowania samochodów służbowych oraz emisją do powietrza F-gazów powstających w wyniku eksploatacji klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych. W wykazie zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich został wyłoniony również aspekt pn. Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych z uwagi na fakt, iż pewne działania wykonywane przez pracowników RDOŚ w Białymstoku mają charakter działań bezpośrednich np.:

- przeprowadzanie prac związanych z wykonaniem tablic informujących o nazwie form ochrony przyrody oraz o zakazach obowiązujących na obszarach lub w stosunku do tych form ochrony jak z ich umieszczaniem,
- przeprowadzanie prac związanych ze sporządzaniem planów zadań ochronnych dla poszczególnych obszarów Natura 2000.

Tabela nr 2 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich z określeniem ich wpływu na środowisko

Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
Zużycie energii	Zużycie nieodnawialnych zasobów, efekt cieplarniany, emisje CO ₂ , NO _x i SO ₂ do powietrza, przyczynianie się do efektu cieplarnianego
Zużycie wody	Zmniejszenie zasobów nieodnawialnych surowców naturalnych, zanieczyszczenie gleb i wód
Wytwarzanie ścieków socjalno-bytowych	Możliwość zanieczyszczenia gruntu, migracja zanieczyszczeń do wód
Emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych	Zanieczyszczenie atmosfery, zużycie nieodnawialnych zasobów, przyczynianie się do efektu cieplarnianego
Emisja do powietrza związana z eksploatacją klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych	Zanieczyszczenie atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, przyczynianie się do globalnego efektu cieplarnianego
Zużycie papieru	Zmniejszona ilość odnawialnych zasobów naturalnych, obniżenie ilości wiążanego CO ₂ w środowisku, zanieczyszczenie odpadami komunalnymi
Wytwarzanie odpadów komunalnych	Emisje do powietrza, zanieczyszczenie gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce. Zmniejszenie przestrzeni bytowania ludzi i zwierząt poprzez zwiększenie powierzchni składowisk odpadów



Wytwarzanie odpadów biurowych (tonery)	Wycieki substancji chemicznych oraz zanieczyszczenia metalami ciężkimi wód, gleb; emisje do powietrza, gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce
Wytwarzanie odpadów niebezpiecznych (komputery, drukarki, niszczarki)	Zanieczyszczenie substancjami chemicznymi, zanieczyszczenie metalami ciężkimi wód i gleb; emisje do powietrza, gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce
Wyciek substancji z klimatyzatorów	Możliwość migracji substancji chemicznych do wód i gleb, emisja zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenia powietrza pyłami, związkami siarki, azotu, VOCs, PAHs
Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych	Poprawa i/lub zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Do aspektów środowiskowych bezpośrednich należą również sytuacje specjalne (powstawanie odpadów budowlanych oraz remontowych) i sytuacje awaryjne takie, jak pożar, awarie klimatyzatora i serwera, wypadki samochodowe. Możliwe sytuacje awaryjne uwzględniane są w SZŚ m.in. poprzez stosowanie się do procedur wymaganych prawem, realizację dobrych praktyk, komunikację wewnętrzną skierowaną do pracowników RDOŚ w Białymstoku w zakresie potencjalnych zagrożeń i sposobów postępowania.

Zgodnie z zawartymi umowami dotyczącymi użyczenia i najmu pomieszczeń biurowych od:

- Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku (umowa użyczenia),
- Zarządu Budynków Mieszkalnych podlegającego pod Urząd Miejski w Suwałkach (trwały zarząd),
- Skarbu Państwa – reprezentowanego przez Prezydenta Miasta Łomża, działającego jako starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej (umowa użyczenia),
- Eko Property M. Szutkiewicz (umowy wynajmu).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku ponosi opłaty, m.in. za: energię elektryczną, centralne ogrzewanie, za dostawy zimnej i ciepłej wody oraz odprowadzania ścieków, zapewnienie wywozu nieczystości, zapewnienie sprzątnięcia posesji wokół budynku, oraz inne opłaty właściwe dla danej lokalizacji siedziby RDOŚ. Opłaty te naliczane są proporcjonalnie do wynajmowanych powierzchni. W żadnym z budynków, w których mieszczą się wynajmowane pomieszczenia RDOŚ w Białymstoku nie jest dostarczana energia ze źródeł odnawialnych.

Pomimo, iż aspekty bezpośrednie nie uzyskały oceny jako aspekty znaczące z uwagi na charakter działalności Regionalnej Dyrekcji to nie pozostają poza zainteresowaniem organizacji. Mając świadomość potrzeby promowania postaw proekologicznych RDOŚ w Białymstoku podejmuje działania zmierzające do ograniczenia wpływu aspektów bezpośrednich na środowisko poprzez uwzględnienie najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego (zgodnie z dokumentem referencyjnym). Narzędziem pomocnym w tym względzie jest funkcjonująca w organizacji od wielu lat tzw. Zielona administracja. W oparciu o dokument referencyjny uwzględniono najlepsze praktyki dotyczące zarządzania środowiskowego, które zostały uznane za najbardziej odpowiednie techniki, działania, środki jakie administracja publiczna może wdrożyć, aby zwiększyć efektywność środowiskową w odniesieniu do poszczególnych aspektów.

Pod uwagę m.in. wzięto możliwe do zastosowania w RDOŚ w Białymstoku najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego dotyczące ekologicznego prowadzenia biura poprzez działania w obszarze:

- zarządzania zużyciem energii i minimalizowania jej zużycia,
- zarządzania zużyciem wody i minimalizowania jej zużycia,



- zarządzania wytwarzaniem odpadów i jego minimalizowania,
- ograniczenia zużycia papieru i materiałów biurowych,
- minimalizowania wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych,
- minimalizowania wpływu na środowisko organizacji zebrań,
- edukacja ekologiczna oraz informowanie obywateli i przedsiębiorców.

Zużycie energii – ponieważ monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących zużycia energii, w podziale na poszczególne źródła energii nie jest możliwe w naszej organizacji (we wszystkich jej lokalizacjach: Białystok, Łomża, Suwałki) z uwagi na wynajem lokali oraz fakt, iż administrowanie w zakresie energii elektrycznej, należy do zarządcy nieruchomości - propagowanie dobrych praktyk w zakresie oszczędzania energii odbywa się głównie poprzez edukację pracowników. Pracownicy posiadają wiedzę w zakresie oszczędzania energii elektrycznej m.in. poprzez zamieszczone oznakowanie przed sprzętami typu: drukarki, kserokopiarki i niszczarki znajdujące się na holu głównej siedziby RDOŚ i w pokojach w siedzibie w Łomży i w Suwałkach – „dziękuję że oszczędzasz energię i zawsze wyłączasz sprzęt” oraz w toaletach – „dziękuję, że gasisz światło”. Ograniczenie zużycia energii elektrycznej odbywa się poprzez:

- wyłączanie światła w pomieszczeniach nieużywanych czy przy dłuższej nieobecności w pokoju,
- wyłączanie sprzętu komputerowego i elektronicznego (komputerów, drukarek, skanera, niszczarek) w czasie, kiedy z tego sprzętu się nie korzysta,
- zainstalowanie czasowego wygaszacza monitora.

Zużycie wody - ponieważ monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących zużycia wody, nie jest możliwe w naszej organizacji (we wszystkich lokalizacjach: Białystok, Łomża, Suwałki) z uwagi na wynajem lokali oraz fakt, iż administrowanie w zakresie wody należy do zarządcy nieruchomości - możliwości ograniczenia zużycia wody nie są zbyt duże, jednak dobre praktyki są wdrażane przez apele do pracowników o zwracanie uwagi na zużywaną ilość wody poprzez m.in. oznakowanie w toaletach – „dziękuję, że oszczędzasz wodę”.

Zarządzanie wytwarzaniem odpadów i jego minimalizowanie – w RDOŚ w Białymstoku wytwarzane odpady komunalne są segregowane a pojemniki są odpowiednio oznaczone (zgodnie z prawem lokalnym), śmieci są odbierane przez firmę zewnętrzną. Stosowanie segregacji odpadów odbywa się poprzez łatwy dostęp do koszy do segregacji na najpowszechniejsze rodzaje odpadów. Ponadto w urzędzie najlepszą praktyką zarządzania środowiskowego jest wdrożenie procedur, w których nie wykorzystuje się papieru tj. EZD (Elektroniczny System Zarządzania Dokumentami). Ponadto do dobrych praktyk zarządzania środowiskowego należy umożliwienie ponownego wykorzystania mebli i sprzętu biurowego, które stanowi mienie zbędne lub zużyte poprzez utworzenie specjalnej procedury w tym zakresie (m.in. poprzez stworzenie internetowego wykazu dostępnego sprzętu, mebli, materiałów biurowych, które nie są już potrzebne a mogą być zakupione po niższej cenie przez osoby fizyczne i pracowników). Procedura ta umożliwia pracownikom ponowne wykorzystanie wybranych rzeczy zamiast kupować nowe produkty. RDOŚ w Białymstoku stosuje również inne praktyki, które wskazane są w dokumencie referencyjnym takie jak: korzystanie z profesjonalnych usług czyszczenia, naprawy i konserwacji w celu wydłużenia cyklu życia produktu (np. czyszczenie tapicerki w samochodach służbowych, naprawa sprzętu elektronicznego, konserwacja i przeglądy klimatyzatorów), zachęcanie pracowników do używania kubków wielokrotnego użycia zamiast jednorazowych kubków z tworzywa sztucznego. Najlepsze praktyki zawarte w dokumencie referencyjnym są również uwzględniane podczas organizowania zebrań, konferencji i innych spotkań w RDOŚ w Białymstoku m.in. poprzez zamawianie wody w butelkach wielokrotnego użytku, unikanie używania talerzy, kubków i sztućców z tworzywa sztucznego jak również ograniczenie ilości gadżetów i zawartości materiałów konferencyjnych.



Zużycie papieru – najlepszą praktyką oszczędzania papieru (zgodnie z dokumentem referencyjnym) jest wprowadzenie procedury elektronicznego obiegu dokumentu. Obieg dokumentów w jednostce odbywa się w dużej mierze drogą elektroniczną. W 2014 r. w RDOŚ w Białymstoku wprowadzono Elektroniczny System Zarządzania Dokumentami, który jest rozbudowanym oprogramowaniem do zarządzania dokumentami i zadaniami pracowników. System ten w znaczący sposób ograniczył zużycie papieru. W RDOŚ w Białymstoku ograniczenie zużycia papieru sprowadza się do:

- ograniczania drukowania tylko do niezbędnego minimum,
- przestrzegania zasady wydruku dwustronnego,
- przesyłania pism do wiadomości do innych komórek lub pracowników poprzez system EZD lub pocztą elektroniczną w wersji zeskanowanej,
- niedrukowania dokumentów na zebrania, sprawozdań czy biuletynów,
- przesyłania materiałów z konferencji, szkoleń tylko w formie elektronicznej,
- umieszczania na serwerze „dysk ogólny” zarządzeń wewnętrznych, umów, porozumień itp. zawieranych przez RDOŚ,
- wykorzystania zbędnych, zapisanych kartek jako tzw. brudnopisów
- posiadania wysokowydajnych drukarek (drukowanie dwustronne jako opcja domyślna) oraz szybkich skanerów co przyczynia się do mniejszej ilości drukowanych dokumentów.

Emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych – nasza organizacja systematycznie podejmuje próby wymiany pojazdów służbowych na pojazdy nowe przy jednoczesnym pozbywaniu się starych pojazdów. W 2022 r. RDOŚ w Białymstoku dysponował łącznie 8 pojazdami.

Tab.3 Wykaz samochodów znajdujących się w posiadaniu RDOŚ w Białymstoku (stan na dzień 31.12.2022 r.)

L.p.	Nazwa pojazdu	Rok produkcji	Obiekt
1	Subaru Forester	2011	RDOŚ w Białymstoku
2	Mitsubishi ASX	2017	RDOŚ w Białymstoku
3	Suzuki Vitara	2018	RDOŚ w Białymstoku
4	Opel Insignia	2018	RDOŚ w Białymstoku
5	Dacia Duster	2016	WST I w Suwałkach
6	Suzuki Grand Vitara	2013	WST II w Łomży
7	Dacia Duster	2021	RDOŚ w Białymstoku

W RDOŚ w Białymstoku sukcesywnie podejmuje się działania mające na celu minimalizowanie wpływu na środowisko poprzez ograniczanie emisji spalin do powietrza (minimalizowanie wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych) polegające na:

- zaangażowaniu kierownictwa, Zespołu EMAS w promowanie ekologicznego dojazdu do pracy w ramach organizowanych spotkań pracowniczych (efekty są coraz bardziej widoczne - wielu pracowników RDOŚ w Białymstoku w sprzyjających warunkach atmosferycznych dojeżdża do pracy rowerem),
- racjonalne planowanie podróży służbowych pracowników, które mają na celu ograniczanie dojazdów samochodem, jeżeli dostępny jest transport publiczny i wspieranie efektywnego korzystania z samochodów (m.in. poprzez staranne opracowanie planu wyjazdów w teren, ograniczanie liczby przejazdów jednoosobowych, promowanie wśród pracowników wspólnych przejazdów samochodem (car-pooling)).



5.2 Identyfikacja aspektów środowiskowych pośrednich

Z uwagi na specyfikę działalności RDOŚ jako znaczące zostały uznane aspekty środowiskowe pośrednie powiązane z procesami merytorycznymi. Zgodnie z zaktualizowanym rejestrem aspektów środowiskowych pośrednich, na dzień dzisiejszy w RDOŚ w Białymstoku zidentyfikowano 19 aspektów środowiskowych pośrednich znaczących. Liczba aspektów pośrednich znaczących w stosunku do roku ubiegłego pozostała bez zmian. Znaczące aspekty środowiskowe wyznaczają obszary, które należy w pierwszej kolejności włączyć w proces działań operacyjnych oraz monitorowania w ramach systemu zarządzania środowiskowego. Dlatego też wszystkie znaczące aspekty środowiskowe są powiązane z celami RDOŚ w Białymstoku, które są monitorowane i poddawane okresowym pomiarom. Podczas wyboru znaczących aspektów środowiskowych wzięto pod uwagę uwarunkowania specyficzne dla województwa podlaskiego, kontekst organizacji, cykl życia, możliwości organizacyjne, finansowe urzędu i inne, w taki sposób, aby możliwe było objęcie ich nadzorem i doskonaleniem. Aspekty środowiskowe, cele Urzędu, mierniki, budżet zadaniowy oraz kontrola zarządcza tworzą spójną całość. Jak wynika z identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych Urząd ma niewielki wpływ bezpośredni na środowisko, jednakże dąży do ciągłej minimalizacji negatywnych działań, poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przez pracowników. Jednocześnie w Regionalnej Dyrekcji identyfikuje się duży wpływ pośredni na środowisko poprzez wymuszanie na podmiotach - za pomocą wydawanych decyzji administracyjnych - dążenia do zachowania dobrego stanu środowiska. Pomimo, że Urząd nie ma możliwości weryfikacji czy rozstrzygnięcia administracyjne zostały rzetelnie wykonane i wykorzystane, jego rola pośredniego wpływu na środowisko jest bezsporna.



Foto RDOŚ Białystok. Arnika górska(Arnica montana)

Tabela nr 4 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych pośrednich znaczących z określeniem ich wpływu na środowisko oraz powiązaniem z wymaganiami prawnymi.

Lp.	Źródło aspektu	Pośrednie aspekty środowiskowe powiązane z procesami merytorycznymi	Wpływ na środowisko – pośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	OCENA OGÓLNA
1	Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, art. 11 pkt 6 lit. j ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 17 pkt 6 lit. a tiret 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 13 ust. 3a, 16 ust. 7, 23 ust. 5, 30 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody,	80
2	Oceny oddziaływania na środowisko	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,	80
3		Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na środowisko,	90
4		Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych.	art. 75 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,	90
5	Szkody w	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,	80
6		Wydawanie decyzji	Zabezpieczenie przed	art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007	80



	środowisku	uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek	wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,	
7		Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych i zapobiegawczych	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,	80
8	Udostępnianie informacji	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej	Kształtowanie postaw pro-środowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalnego. Wsparcie systemu ochrony przyrody oraz systemu ocen oddziaływania na środowisko.	Dział II ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania, Rozdział 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,	80
9	Ochrona przyrody – ochrona gatunkowa	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą a również w ramach możliwości utrzymania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.	art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	90
10		Wydawanie zezwoleń na wykonywanie czynności zabronione w strefach ochrony dotyczących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną	Strefowa ochrona gatunkowa. Zachowanie biotopów w zakresie optymalnym dla gatunków zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną. W okresie rozrodu zapewnienie spokoju i możliwości zwiększania populacji. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności.	art. 60 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	90
11		Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji	Wpływ na zachowanie we właściwym stanie ekosystemów wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym.	art. 118, 118a i 118b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80



		o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody			
12		Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody	Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowieka z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.	art. 126 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80
13	Ochrona przyrody – ochrona krajobrazu	Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 13 ust. 3a; art. 16 ust. 7; art. 23 ust. 5; art. 30 ust. 3, art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w związku z art. art. 17 pkt. 6 lit. b tiret drugie; art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,	90
14		Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000. Zabezpieczenie utrzymania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie.	art. 96, 97 i 98 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,	90
15	Ochrona przyrody – Natura 2000	Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	Zapobieganie negatywnemu wpływowi na obszary Natura 2000. Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013,	80
16		Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80
17		Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody	Zachowanie i poprawa ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych		80



			ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringi przyrodnicze, znakowanie granic, informowanie. Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	Art. 20 ust. 3, pkt. 4, art. 22 ust. 3, art. 28 ust. 10 pkt. 4, art. 29 ust. 8, pkt. 5, art. 60 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	
18	Ochrona przyrody- Rezerwaty przyrody	Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody	Ochrona przyrody czynna lub ścisła najbardziej cennych elementów przyrodniczych. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Ochrona i zachowanie celów i przedmiotów ochrony w danym rezerwacie. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	art.19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	80
19		Wydawanie zezwoleń na odstąpienie od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody	Zapewnienie trwałości ochrony elementów podlegających ochronie w rezerwacie. Nadzór nad spełnieniem zakazów i utrzymanie przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie lub poprawienie przedmiotów ochrony.	art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,	90

6. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE

Cele i zadania środowiskowe są spójne z polityką środowiskową Regionalnej Dyrekcji i odnoszą się do znaczących aspektów środowiskowych oraz wynikają z działalności statutowej Urzędu. Realizowane w RDOŚ w Białymstoku cele i zadania są oparte na planie działalności (w którym wskazane są mierniki dla poszczególnych celów) i powiązane z budżetem zadaniowym. Cele i najważniejsze zadania służące realizacji celów zostały wyszczególnione w oparciu o cele strategiczne RDOŚ w Białymstoku wypływające z misji i wizji RDOŚ w Białymstoku takie jak: zapewnienie zrównoważonego rozwoju województwa podlaskiego z zachowaniem walorów przyrodniczych oraz zachowanie walorów przyrodniczych na terenach cennych przyrodniczo.



Foto RDOŚ Białystok

Tabela nr 5 Roczne cele odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych

Lp.	Cele	Zadania	Znaczące aspekty środowiskowe
1.	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz podtrzymanie różnorodności biologicznej Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory Zadośćuczynienie poniesionym szkodom spowodowanym przez gatunki objęte ochroną	-Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej -Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku -Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek -Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych i zapobiegawczych -Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową -Wydawanie zezwoleń na wykonywanie czynności zabronione w strefach ochrony dotyczących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną -Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody -Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody -Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000 -Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego



			za monitorowanie obszarów Natura 2000 -Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 -Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody -Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody -Wydawanie zezwoleń na odstąpienie od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody -Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
2	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	Wydawanie decyzji, uzgodnień i opinii w procedurze ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko	-Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Uzgodnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
3	Efektywne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych krajowych zgodnie z założonym harmonogramem	Realizacja projektów 1. W ramach POIiŚ: Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych 2. W ramach POIiŚ: Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód 3. Kładka wśród źródeł w Krzemiance. 4. Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego 5. Ochrona przyrody na terenie województwa podlaskiego w roku 2021	-Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody

Z uwagi na fakt, że plan działalności jednostki jest opracowywany w cyklu rocznym, najważniejsze cele odnoszą się do tego okresu planowania. Efektywność działalności środowiskowej badana jest poprzez mierniki wykonania planu działalności.

7. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

7.1 Zobowiązania dotyczące zgodności z wymaganiami prawnymi

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku spełnia wymagania prawne związane z jej aspektami środowiskowymi.

Wykazanie zgodności z prawem w odniesieniu do bezpośrednich aspektów środowiskowych:

- prowadzenie ewidencji odpadów,
- przekazywanie odpadów niebezpiecznych (np. sprzętu elektronicznego i elektrycznego) do utylizacji, wyspecjalizowanej firmie, zgodnie z kartami przekazania odpadów,
- monitorowanie emisji do atmosfery: spalin z samochodów służbowych oraz wprowadzanych do powietrza substancji z klimatyzatorów poprzez sporządzanie corocznych sprawozdań w zakresie korzystania ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego oraz do systemu KOBIZE,



- realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych – odbywa się w oparciu o przestrzeganie przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

Wykazanie zgodności z prawem w odniesieniu do pośrednich aspektów środowiskowych:

Wszystkie aspekty środowiskowe pośrednie zidentyfikowane w RDOŚ w Białymstoku powiązane są z procesami merytorycznymi, które są realizowane w organizacji i wynikają z ustawowych zadań RDOŚ. Regionalna Dyrekcja Ochrony środowiska jest urzędem administracji rządowej niezespółonej powołanej na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a wykonywane przez nią zadania muszą wykazywać zgodność z wymogami prawnymi. W tym celu w jednostce jest wdrożona kontrola zarządcza, która stanowi ogół działań podejmowanych przez kierownictwo dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Co roku organizacja ma obowiązek przekładania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku – w którym Regionalny Dyrektor oświadcza, iż działania podejmowane dla zapewnienia celów i zadań są zgodne z prawem (w tym m.in. oświadcza zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wiarygodność sprawozdań). Ponadto w celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami dotyczącymi środowiska, przeprowadzany jest min. raz w roku przegląd zarządzania SZŚ, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości. W ramach przeglądu SZŚ następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ. Przeprowadzane są również minimum raz w roku wewnętrzne audyty środowiskowe będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. W celu zapewnienia sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji i do mających zastosowanie wymagań prawnych, m.in.: Systemu Informacji Prawnej - Lex, z bazy orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, z doradztwa radcy prawnego. Najważniejsze zmiany przepisów prawnych i ich interpretacje omawiane są także na naradach dyrekcji z naczelnikami wydziałów, których obowiązkiem jest następnie przekazanie tych informacji podległym pracownikom.

7.2 Główne wskaźniki efektywności środowiskowej

Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Białymstoku jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Białymstoku.

W RDOŚ w Białymstoku bezpośrednie aspekty środowiskowe nie zostały uznane za znaczące. Mają one głównie charakter administracyjno-biurowy i z żadnym z bezpośrednich aspektów nie wiąże się znaczący wpływ na środowisko. Wniosek ten jest wynikiem szczegółowej analizy głównych wskaźników efektywności środowiskowej podanych w załączniku IV rozporządzenia EMAS przeprowadzonej przez RDOŚ w Białymstoku. Rolą tej analizy było stwierdzenie, które z przedstawionych głównych wskaźników w przedmiotowym załączniku mają znaczenie dla jej znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko. Analizę tę przeprowadzono podczas przeglądu środowiskowego, pozwoliła ona na stwierdzenie, iż największe oddziaływanie na środowisko mają aspekty pośrednie, związane z realizacją ustawowych zadań przypisanych regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, natomiast aspekty bezpośrednie mają zdecydowanie mniejsze oddziaływanie, m.in. ze względu na rodzaj organizacji, wielkość organizacji, wielkość zatrudnienia, brak możliwości zarządzania obiektami w których mieści się RDOŚ w Białymstoku (z uwagi na wynajmowane lokale). Mimo to wśród bezpośrednich aspektów środowiskowych monitoringiem i nadzorem objęto: emisje



do powietrza związane z eksploatacją samochodów służbowych (roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika oraz ilość wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów). Poniżej przedstawiono uzasadnienie do braku możliwości stosowania głównych wskaźników w RDOŚ w Białymstoku.

Energia i woda

Ocena efektywności energetycznej i zużycia wody nie jest możliwa, z uwagi na brak w obecnej chwili technicznych możliwości pomiaru ww. mediów w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz wydziałach spraw terenowych. W RDOŚ w Białymstoku oraz w wydziałach spraw terenowych korzystanie z powierzchni biurowej odbywa się na podstawie umów użyczenia oraz umów najmu (rozliczanie w formie ryczałtu stosownie do zajmowanej powierzchni). W związku z tym administrowanie w zakresie energii elektrycznej, wody oraz odpadów komunalnych powierzono zarządcy nieruchomości.

Materiały

Ocena efektywności wykorzystania materiałów, w tym papieru, poprzez analizę porównawczą przepływu masy używanych materiałów w poszczególnych latach jest niecelowa. Wykorzystanie materiałów uzależnione jest od aktywności naszych klientów i rodzaju prowadzonych spraw, a urząd ma niewielki wpływ na ilość zużytych materiałów. Bezwzględna wartość w postaci masy zużytych materiałów nie stanowi o efektywności w tym obszarze. Budują ją natomiast wdrożone dobre praktyki stosowane w ramach Zielonej administracji oraz wdrażanie najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego zawartych w dokumencie referencyjnym dot. Administracji. Istotne znaczenie ma wprowadzony przez RDOŚ w Białymstoku system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) jak również korzystanie z platformy ePUAP-u (Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej).

Odpady

Administrowanie odpadami komunalnymi, które powstają w RDOŚ w Białymstoku i jego wydziałach spraw terenowych w Łomży i w Suwałkach powierzono zarządcy nieruchomości. Odpady komunalne podlegają segregacji zgodnie z wymaganiami prawa miejscowego.

Możliwy jest tylko monitoring powstających w RDOŚ odpadów na podstawie kart ewidencji i kart przekazania odpadów zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów za lata 2020-2022 prowadzonej przez organizację, z którego wynika:

Rok 2020

- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,0030 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0,150 Mg**

Rok 2021

- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,014 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0.1768 Mg**

**Rok 2022**

- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,001 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0.1903 Mg**

Wymienione wyżej odpady są przekazywane podmiotowi uprawnionemu do gospodarowania odpadami. Odbiór potwierdzany jest kartami przekazania odpadów.

Tabela nr 6 Ilość odpadów niebezpiecznych przypadających na jednego pracownika w latach 2020-2022 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)

Rok	Ilość odpadów niebezpiecznych w Mg A	Ilość pracowników B	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę) R=A/B	Kod odpadu
2020	0,0030	60	0.00005	16 02 13
2021	0,014	55,3	0,00025	16 02 13
2022	0,001	51	0,0001	16 02 13

Tabela nr 7 Ilość wszystkich wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg w przeliczeniu na pracownika w latach 2020-2022 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów).

rok		2020	2021	2022
A	zużycie w Mg	0,153	0,1908	0,1913
B	ilość pracowników	60	56	51
R=A/B	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,00255	0,0034	0,0037

Ilość wytworzonych odpadów w RDOŚ w MG (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów) w przeliczeniu na pracownika w poszczególnych latach ma różne wartości. W związku z wdrożeniem elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją (EZD) sukcesywnie z roku na rok coraz więcej spraw prowadzonych jest elektronicznie co wiąże się z coraz mniejszym zużyciem sprzętu (drukarki, komputery), tonerów i papieru. Dlatego możemy przewidywać, że w 2023 roku oraz kolejnych latach ilość wytworzonych odpadów także nie będzie duża.

RDOŚ w Białymstoku realizuje zapewnienie pełnej segregacji wszystkich powstających odpadów w naszej organizacji co jest zgodne z wymogami prawnymi dotyczącymi odpadów komunalnych oraz z zasadami funkcjonującej w RDOŚ w Białymstoku „zielonej administracji” jak również z możliwymi do stosowania najlepszymi praktykami zarządzania środowiskowego zawartymi w dokumencie referencyjnym dot. administracji.



Emisje

W przypadku emisji - RDOŚ w Białymstoku ma możliwość prowadzenia monitoringu emisji do powietrza wynikających z użytkowania samochodów służbowych.

Tabela nr 8. Roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika

Rodzaj emisji	CO	HC	HC+ NO _x	NO _x	PM
Rok 2020 [Mg/rok] A	0,078868	0,0078868	0,00584108	0,00854148	0,00045783
Ilość pracowników B	60	60	60	60	60
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1 osobę R=A/B	0,001314	0,000131	0,000097	0,000142	0,000007
Redukcja wielkości emisji w roku 2020 w stosunku do roku 2019	84 %	84 %	47 %	62 %	73 %
Rok 2021 [Mg/rok] A	0,0727495	0,00727495	0,00612303	0,00753572	0,000439115
Ilość pracowników B	56	56	56	56	56
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1 osobę R=A/B	0,001299	0,000130	0,000109	0,000135	0,000008
Redukcja wielkości emisji w roku 2021 w stosunku do roku 2020	92 %	92 %	104 %	88%	95%
Rok 2022 [Mg/rok] A	0,0681667	0,00803455	0,00709385	0,00779978	0,000496485
Ilość pracowników B	58	58	58	58	58
Wskaźnik [Mg/rok]/ 1 osobę R=A/B	0,00117528	0,0001385	0,0001223	0,00013447	0,000008
Redukcja wielkości emisji w roku 2021 w stosunku do roku 2021	93 %	110 %	115 %	103 %	100 %

(źródło: Normy Euro /Euro 3, Euro 4 benz, Euro 4 ON, Euro 5, Euro 6/)

Tabela nr 9. Roczne zużycie paliwa przypadające na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku w litrach (l)

Dane wejściowe		2020	2021	2022
		A	A	A
Rodzaj paliwa	Pb	4971,17	4376,06	4487,94
	ON	1862,27	2205,02	2577,61
	LPG	-	-	-



Liczba pracowników B		60	56	58
R=A/B	Pb	82,85 l	78,14 l	77,38 l
	ON	31,04 l	39,37 l	44,44 l
	LPG	-		

RDOŚ w Białymstoku dostosowując się do zmiany załącznika IV Rozporządzenia EMAS w swojej deklaracji zastosował wskaźnik efektywności środowiskowej obejmujący roczne wielkości emisji wszystkich samochodów służbowych w RDOŚ w Białymstoku w odniesieniu do emisji dla CO₂, SO₂, NO_x i PM w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika. Obliczenia wykonano na podstawie wskaźników GEMIS (Globales Emissions – Modell Integrierter Systeme) – co przedstawiają poniższe tabele.



Foto. RDOŚ Białystok

Tabela nr 10 Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej- emisja SO₂, NO_x , pył, CO₂, CH₄, N₂O, ekwiwalent CO₂ w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku

Tabela nr 16 - Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej - emisja SO ₂ , NO _x , pył, CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, ekwiwalent CO ₂ w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w danym roku						
Dane wejściowe	Rodzaj emisji	Rodzaj paliwa	Ilość	2020	2021	2022
Gazy szkodliwe (A)	SO ₂	Pb	Kg SO ₂	5,965	5,251	5,385
		ON	Kg SO ₂	2,234	2,646	3,093
		LPG	Kg SO ₂	-	-	-
	NO _x	Pb	Kg NO _x	7,456	6,564	6,731
		ON	Kg NO _x	8,380	9,922	11,599
		LPG	Kg NO _x	-	-	-
	Pył	Pb	Kg pyłu	1,043	0,918	0,942
		ON	Kg pyłu	0,409	0,485	0,567
		LPG	Kg pyłu	-	-	-
Gazy cieplarniane (A)	CO ₂	Pb	Kg CO ₂	13158,686	11583,430	11879,577
		ON	Kg CO ₂	5324,229	6304,152	7369,386
		LPG	Kg CO ₂	-	-	-
	CH ₄	Pb	Kg CH ₄	3,976	3,5	3,590
		ON	Kg CH ₄	2,607	3,087	3,608
		LPG	Kg CH ₄	-	-	-
	N ₂ O	Pb	Kg N ₂ O	0,497	0,437	0,448
		ON	Kg N ₂ O	0,540	0,639	0,747
		LPG	Kg N ₂ O	-	-	-
	Ekwiwalent CO ₂	Pb	Ekw. CO ₂	13402,274	11797,857	12099,486
		ON	Ekw. CO ₂	5542,115	6562,139	7670,967
		LPG	Ekw. CO ₂	-	-	-
Liczba zatrudnionych osób (B)				60	56	58
R=A/B	SO ₂	Pb		0,099	0,093	0,092
		ON		0,037	0,047	0,053
		LPG		-	-	-
	NO _x	Pb		0,124	0,117	0,116
		ON		0,139	0,177	0,199
		LPG		-	-	-
	Pył	Pb		0,017	0,016	0,016
		ON		0,006	0,008	0,009
		LPG		-	-	-
	CO ₂	Pb		219,311	206,846	204,820
		ON		88,737	112,574	127,058
		LPG		-	-	-
	CH ₄	Pb		0,066	0,062	0,061
		ON		0,043	0,055	0,062
		LPG		-	-	-
	N ₂ O	Pb		0,008	0,007	0,007
		ON		0,009	0,011	0,012
		LPG		-	-	-
	Ekwiwalent CO ₂	Pb		223,371	210,676	208,611
		ON		92,368	117,181	132,258
		LPG		-	-	-



Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku na dzień 31.12.2022 r. posiadała 7 samochodów służbowych. Emisje związane z wprowadzaniem gazów (SO₂, NO₂, CO₂) i pyłów do powietrza z procesów spalania benzyny i oleju napędowego w silnikach spalinowych są niskie i jednostka jest zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu. Wskaźniki emisji przedstawione w tabeli nr 10 wskazują że emisje trzech czynników nieznacznie wzrosły, emisja jednego z nich spadła a jeden pozostał na niezmiennym poziomie. Zanieczyszczenia emitowane przez samochody służbowe w stosunku do poprzednich lat w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ są mniejsze dla zużycia benzyny, a większe dla zużycia oleju napędowego prawdopodobnie ze względu na wykorzystywanie pojazdu terenowego napędzanego olejem napędowym do szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta chronione. Większość pojazdów spełnia normę emisji spalin EURO 6, a dwa z nich posiada normę EURO 5. RDOŚ dokonuje systematycznej wymiany samochodów na nowsze o wyższych standardach emisji spalin, co wpływa na stopniowe ograniczanie emisji szkodliwych substancji.

W przypadku klimatyzatorów należy wskazać, że dotychczasowa ich eksploatacja nie wiązała się z powstaniem szkodliwych emisji do powietrza. RDOŚ w Białymstoku posiada 15 klimatyzatorów. W siedzibie RDOŚ w Białymstoku r. znajduje się 10 klimatyzatorów oraz 2 klimatyzatory w WST II w Łomży i 3 klimatyzatory w WST I w Suwałkach. W klimatyzatorach ilość czynnika chłodzącego nie przekracza ilości granicznych określonych w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, w związku z czym nie są wykonywane obowiązki nałożone w ustawie dla operatorów urządzeń, które te wartości przekraczają, w tym obowiązki sprawozdawcze. Przegląd klimatyzatorów w RDOŚ w Białymstoku przeprowadzany jest cyklicznie.

Użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej.

W zakresie użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej - RDOŚ nie ma możliwości monitorowania tego wskaźnika z uwagi na fakt, iż tereny przyległe do budynków w których wynajmowane są lokale dla RDOŚ w Białymstoku, Łomży i w Suwałkach należą do zarządców poszczególnych budynków, którzy zarządzają przedmiotowymi terenami i to oni decydują np. jaka powierzchnia tego terenu jest przeznaczona pod parkingi, drogi dojazdowe, chodniki (jaka powierzchnia jest utwardzona i nieprzepuszczalna) a jaka powierzchnia jest przeznaczona np. pod tereny zielone. Ponieważ RDOŚ w Białymstoku nie ma możliwości dokonywania sprawozdawczości głównego wskaźnika jakim jest użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej - w celu wspierania różnorodności biologicznej Regionalna Dyrekcja opracowała własne wskaźniki (uwzględniające znaczące pośrednie aspekty środowiskowe) dla dwóch wybranych obszarów naszej działalności tj.:

- liczba obszarów Natura 2000 posiadająca plany zadań ochronnych (A) w stosunku do liczby obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim (B) w latach 2020 – 2022 r.: A/B;
- liczba rezerwatów przyrody posiadających plany ochrony (A) w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów przyrody w województwie podlaskim (B) w latach 2020 – 2022 r.: A/B;

Tabela nr 11. Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)

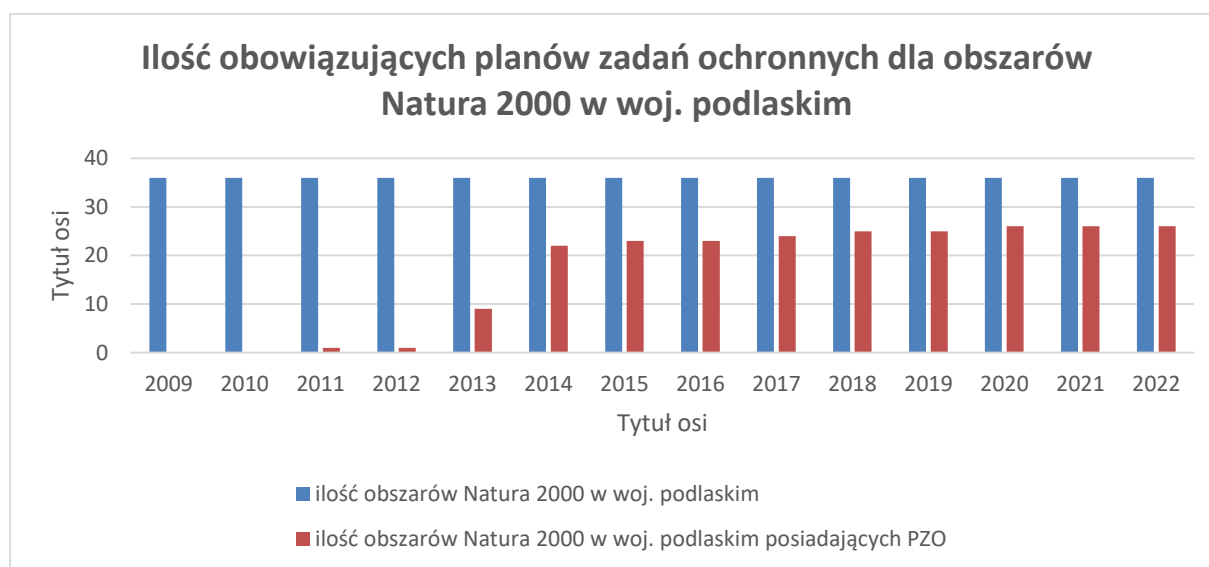
Wskaźnik efektywności środowiskowej	Jednostka	Wartość wskaźnika A/B w poszczególnych latach		
		2020	2021	2022
Liczba obszarów Natura 2000 posiadających plany zadań ochronnych (PZO) (A) do liczby wszystkich obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim (B)	szt.	26/36	26/36	26/36
R=A/B	szt.	0,72	0,72	0,72



Tabela nr 12. Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów ochrony rezerwatów przyrody)

Wskaźnik efektywności środowiskowej	Jedn.	Wartość wskaźnika A/B w poszczególnych latach		
		2020	2021	2022
Liczba rezerwatów przyrody posiadających plany ochrony rezerwatu przyrody (A) w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów w województwie podlaskim (B)	szt.	51/93	51/93	57/93
R=A/B	szt.	0,54	0,54	0,61

Ryc.1 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000



Efekty działalności środowiskowej w zakresie przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków na przestrzeni lat 2009 – 2022 w RDOŚ w Białymstoku obrazują również zestawione w tabeli nr 15, opracowane i zatwierdzone do końca 2022 roku plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W 2020 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie PLH200020. W 2020 r. ustanowione zostały także zmiany do obowiązujących PZO dotyczących obszarów Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 i Ostoja Knyszyńska PLH200006. Wszczęto również procedurę zmierzającą do zmiany PZO dla obszarów Natura 2000 Dolina Szeszupy PLH200016, Dolina Górnej Rospudy PLH200022 oraz Ostoja Augustowska PLH200005. W dniu 01.04.2022 r. ustanowiono zmianę planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006. W dniu 26.04.2022 r. ustanowiono zmianę planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, zawierającego zakres obszarów Natura 2000 Przełomowa Dolina Narwi PLB200008 i Ostoja Narwiańska PLH200024. W drugiej połowie 2022 r. wszczęto procedurę zmierzającą do zmiany PZO dla obszarów Natura 2000: Dolina Górnego Nurca PLB200004, Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021, Dolina Górnej Narwi PLB200007, Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, Puszcza Knyszyńska PLB200003 i Ostoja Knyszyńska PLH200006. Wszczęto także procedurę opracowania nowego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015. Trwają intensywne prace w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Pisy PLH200023.



Ponadto w latach 2017-2022 w ramach projektu Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych realizowane jest uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszarów Natura 2000: Bagno Wizna PLB200005, Dolina Górnej Narwi PLB200007, Dolina Górnej Rospudy PLH200022, Jeleniewo PLH200001, Ostoja w Dolinie Górnej Narwi PLH200010, Ostoja w Dolinie Górnego Nurca PLH200021, Dolina Górnego Nurca PLB200004, Ostoja Augustowska PLH200005, Ostoja Knyszyńska PLH200006, Ostoja Narwiańska PLH200024, Ostoja Suwalska PLH200003, Pojezierze Sejneńskie PLH200007, Puszcza Białowieska PLC200004, Dolina Pisy PLH200023, Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie PLH200020, Czerwony Bór PLH200018. Nowe dane przyrodnicze posłużą do aktualizacji PZO lub do ustanowienia nowego PZO.

Powyższe działania dowodzą sprawnej i skutecznej działalności na poziomie lokalnym, tj. obszarze województwa podlaskiego.

Tabela 13 Wykaz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (według stanu na dzień 31.12.2022 r.)

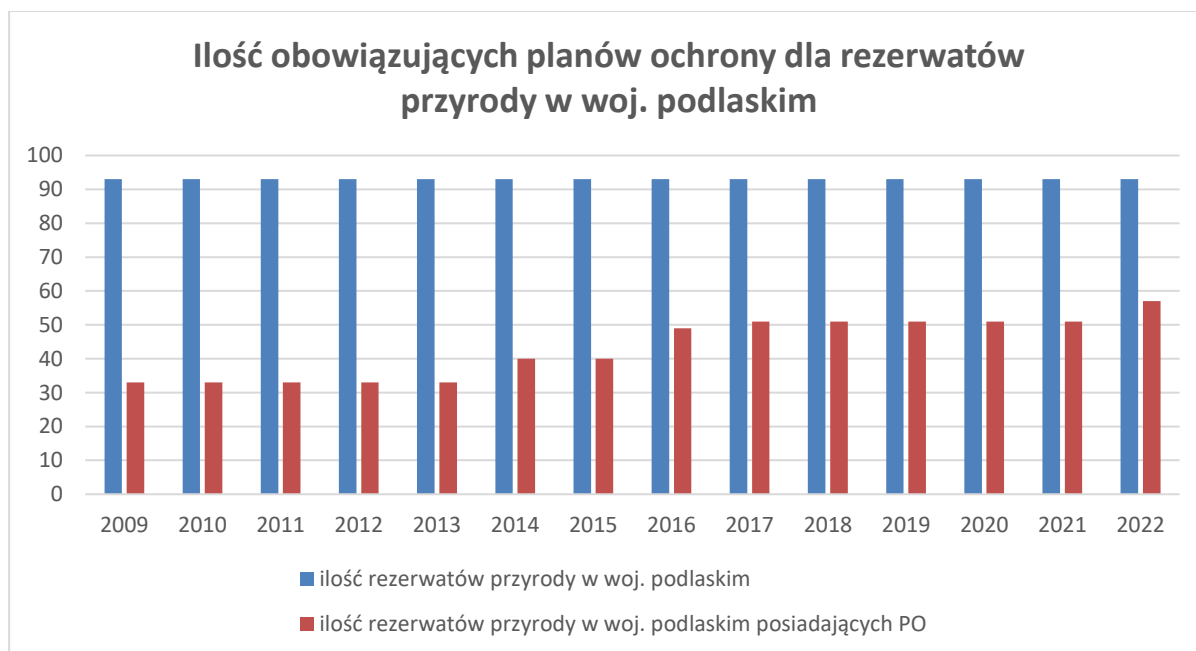
Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru Natura 2000	Data wydania zarządzenia	Data zmiany zarządzenia	Adres publikacji zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego
1	Przełomowa Dolina Narwi	PLB200008	10.01.2011		DZ. U. Woj. Podl., 2011 r. Nr 23 poz. 334 <u>Uwaga:</u> Na mocy uchwały nr III/20/11 Sejmiku Woj. Podl. z dnia 10.01.2011 r. ustanowiono plan ochrony dla łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, który zawiera zakres Natura 2000
				28.04.2022	Dz. Urz. Woj. Podl., 2022 r. poz. 2139 <u>Uwaga:</u> Uchwała nr XLII/584/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany planu ochrony łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi
2	Murawy w Haćkach	PLH200015	11.01.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 416
3	Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego	PLH200014	22.08.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 3243
4	Dolina Górnego Nurca	PLB200004	26.09.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 3497
5	Ostoja w Dolinie Górnego Nurca	PLH200021	26.09.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 3498
				05.12.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 4893
6	Dolina Górnej Rospudy	PLH200022	09.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 4472
				08.09.2017	DZ. U. Woj. Podl., 2017 r. poz. 3414
7	Ostoja Narwiańska w części położonej poza łomżyńskim Parkiem Krajobrazowym Doliny Narwi	PLH200024	09.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 4473
	Ostoja Narwiańska w części położonej w łomżyńskim	PLH200024	10.01.2011		DZ. U. Woj. Podl., 2011 r. Nr 23 poz. 334 <u>Uwaga:</u> Na mocy uchwały nr III/20/11 Sejmiku Woj. Podl. z dnia 10.01.2011 r. ustanowiono plan ochrony dla łomżyńskiego Parku Krajobrazowego



	Parku Krajobrazowym Doliny Narwi				Doliny Narwi, który zawiera zakres Natura 2000
				28.04.2022	Dz. Urz. Woj. Podl., 2022 r. poz. 2139 <u>Uwaga:</u> Uchwała nr XLII/584/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany planu ochrony Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi
8	Bagno Wizna	PLB200005	18.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013 r. poz. 4631
				05.12.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 4892
9	Ostoja Augustowska	PLH200005	31.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 137
				04.11.2020	DZ. U. Woj. Podl., 2020 r. poz. 4651
10	Jeleniewo	PLH200001	30.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1771
				26.04.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 1991
				02.04.2019	Dz. U. Woj. Podl., 2019 r. poz. 1910
11	Ostoja Suwalska	PLH200003	30.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1772
				25.11.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 4395
12	Pojezierze Sejneńskie	PLH200007	13.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1947
13	Czerwony Bór	PLH200018	13.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1946
				09.01.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 217
14	Puszcza Knyszyńska	PLB200003	15.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1967
15	Ostoja Knyszyńska	PLH200006	30.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 2431
				04.02.2020	DZ. U. Woj. Podl., 2020r. poz. 844
				01.04.2022	DZ. U. Woj. Podl., 2022 r. poz. 1480
16	Dolina Górnej Narwi	PLB200007	18.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 2338
17	Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	PLH200010	18.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 2339
18	Sasanki w Kolimagach	PLH200025	31.10.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3560
				18.01.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 273
19	Źródłiska Wzgórz Sokólskich	PLH200026	18.11.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3839
				22.01.2019	Dz. U. Woj. Podl., 2019 r. Poz. 569
20	Dolina Dolnej Narwi	PLB140014	23.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 1763
				10.02.2015	DZ. U. Woj. Podl., 2015 r. poz. 480
				25.05.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 2300
21	Ostoja Nadbużańska	PLH140011	05.09.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3132
22	Dolina Dolnego Bugu	PLB140001	05.09.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014 r. poz. 3204
				02.08.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016 r. poz. 3239
23	Puszcza Białowieska	PLC200004	06.11.2015		DZ. U. Woj. Podl., 2015 r. poz. 3600



24	Dolina Szeszupy	PLH200016	04.10.2017		DZ. U. Woj. Podl., 2017 r. poz. 3677
25	Torfowiska Gór Sudawskich	PLH200017	13.12.2018		DZ. U. Woj. Podl., 2018 r. poz. 5121
26	Mokradła Kolneńskie i Kurpiowskie	PLH200020	27.05.2020		DZ. U. Woj. Podl., 2020 r. poz. 2559



Ryc. 2 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów ochrony dla rezerwatów

Pracownicy RDOŚ w Białymstoku uczestniczą w sporządzaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody na terenie naszego województwa (na terenie województwa podlaskiego istnieją 93 rezerваты przyrody). W roku 2014 sporządzono 7 planów ochrony rezerwatów dla rezerwatów: Budzisk, Jesionowe Góry, Krasne, Krzemienne Góry, Las Cieliczański, Starodrzew Szyndzielski, Woronicza. Pod koniec 2015 r. oraz w 2016 r. prowadzono prace nad utworzeniem kolejnych planów ochrony rezerwatów. W rezultacie utworzono 9 planów ochrony rezerwatów: Bagno Wizna I, Bagno Wizna II, Sokóły, Grąd Radziwiłłowski, Las Zwierzyniecki, Grabówka, Uroczysko Dzierzbia, Jezioro Wiejki, Witanowszczyzna. W 2017 r. plany ochrony otrzymały następne 2 rezerваты przyrody: Koryciny, Czapliniec Bełda. W latach 2017-2018 prowadzono prace mające na celu ustanowienie nowych planów ochrony dla rezerwatów przyrody: Grabówka, Grąd Radziwiłłowski, Las Cieliczański oraz Uroczysko Dzierzbia, (w związku ze zgłoszonymi przez Ministra Środowiska uwagami do zarządzeń ustanawiających te plany w 2016 r.). W styczniu 2019 r. ustanowiono nowe plany ochrony dla rezerwatów przyrody: Grabówka, Grąd Radziwiłłowski oraz Uroczysko Dzierzbia. W 2020 r. ustanowiono nowy plan ochrony dla rezerwatu Krzemianka i Las Cieliczański. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem projektów planów ochrony dla rezerwatów: Nieznanowo, Sitki, Szczekotowo, Las Cieliczański, Głęboki Kąt, Michnówka, Pogorzelce.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku na bieżąco podejmuje działania dążące do opracowania planów ochrony, a w przypadku braku projektów planów ochrony – zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody. W 2020 r. ustanowiono zadania ochronne dla 12 rezerwatów przyrody: Kaniston,



Łokieć, Kulikówka, Rycerski Kierz, Ruda, Wielki Dział, Głazowisko Łopuchowskie, Cmentarzysko Jaćwingów, Ostoja Bobrów Marycha, Głazowisko Bahanowo nad Czarna Hańczą, Jezioro Kalejty, Góra Uszeście.

W 2021 roku ustanowiono zadania ochronne dla 8 rezerwatów przyrody: Rezerwat Krajobrazowy Władysława Szafera, Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej, Starzyna, Kuriańskie Bagno, Dębowe Góry, Lipiny w Puszczy Białowieskiej, Dębowy Grąd, Starożyn. W 2022 r. ustanowiono zmianę zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Jezioro Kalejty, a także ustanowiono plany ochrony dla rezerwatów przyrody: Sitki, Michnówka, Pogorzelce, Głęboki Kąt, Nieznanowo i Szczekotowo. Powyższe informacje wskazują efekty w zakresie ochrony przyrody poprzez prowadzone sukcesywne prace nad obejmowaniem planami ochrony coraz większej liczby rezerwatów.

Ponadto ocena aspektów bezpośrednich jest równie istotna i celowa co aspektów pośrednich. Dlatego też, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku deklaruje dokonywanie corocznego przeglądu wszystkich aspektów środowiskowych – pośrednich i bezpośrednich - w celu aktualizacji deklaracji środowiskowej. Komisja Europejska wydała dokument referencyjny, odnoszący się do działalności takiej jak realizowana w RDOŚ w Białymstoku, który obowiązuje od dnia 18 maja 2019 r. tj. Decyzja Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U.UE.L.2019.17.1). RDOŚ w Białymstoku – jako organizacja zarejestrowana w EMAS uwzględniła wskazany sektorowy dokument referencyjny na dwóch różnych poziomach:

1. podczas opracowywania i wdrażania ich systemu zarządzania środowiskowego w świetle wyników przeglądu środowiskowego,
2. podczas przygotowywania deklaracji środowiskowej.

7.3 Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami środowiskowymi pośrednimi

Pracownicy RDOŚ w Białymstoku wykonują swoje ustawowe zadania uczestnicząc w postępowaniach administracyjnych, zajmując stanowisko w sprawach związanych z ochroną środowiska, przyrody i szkodami w środowisku poprzez wydawanie m.in. decyzji, postanowień, uzgodnień i opinii.

Efekty działalności środowiskowej RDOŚ w Białymstoku obrazują poniższe diagramy prezentujące sprawność działania Urzędu poprzez wydawanie decyzji, postanowień, opinii. Dane do poniższych diagramów zostały zaczerpnięte ze sprawozdań przekładanych przez RDOŚ w Białymstoku do Wojewody Podlaskiego w latach 2020-2022.

Decyzje, postanowienia, opinie wydane przez RDOŚ w 2022 r.

Tabela nr 14 Ilość wydanych przez organ decyzji, postanowień, opinii w 2022 roku.

Zakres spraw	Ilość wydanych rozstrzygnięć
Z zakresu ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć	
Opinie dotyczące potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko a w przypadku stwierdzenia jej konieczności ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko (dla II grupy przedsięwzięć)	945



Ustalenie zakresu raportu oddziaływania na środowisko (dla I grupy przedsięwzięć)	3
Postanowienia uzgadniające warunki realizacji inwestycji	58
Decyzje środowiskowe na realizację przedsięwzięć	9
Udział w postępowaniu transgranicznych	1
Postanowienia o braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (tzw. III grupa)	80
Postanowienia o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (tzw. III grupa)	10
uzgadnianie lub odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 (III grupa)	4
uzgadnianie lub odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 (III grupa)	4
Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć polegających na zmianie lasu na użytek rolny	111
Opinie dotyczące strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko oraz opinii do planów i programów)	306
Z zakresu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	
Postanowienia i opinie uzgadniające studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	101
Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	1 699
Odmowa uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	46
Z zakresu ustawy o ochronie przyrody	
Decyzje w sprawie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	235
Postępowania związane z prowadzeniem prac na obszarowych formach ochrony przyrody, w obrębach ochronnych oraz w obrębie cieków naturalnych na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody	343
Zarządzenia w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody, w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatów przyrody oraz w sprawie rezerwatów przyrody	17
Postępowania uzgadniające projekty decyzji wycinki drzew z pasa drogowego	739
Zarządzenia w sprawie ustanowienia lub zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000	10
Decyzje w sprawie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących na obszarze rezerwatów przyrody	26
Decyzje w sprawie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w strefach ochronnych	13
Decyzje w sprawie ustanowienia i likwidacji strefy ochrony	7
Z zakresu ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie	
Decyzje uzgadniające warunki przeprowadzenia działań naprawczych	2
Decyzje nakładające obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych	2
Decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia obowiązku przeprowadzenia działań naprawczych	0



Postanowienia odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku	1
Postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie wystąpienia szkody w środowisku	1
Z zakresu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	
Ilość informacji wydanych na wniosek o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie	137
Z zakresu ustawy o odpadach	
Pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne na terenach zamkniętych	0
Pozwolenia na gospodarowanie odpadami (zbieranie i transport, odzysk i unieszkodliwianie) na terenach zamkniętych	3
Decyzje z art. 26 ustawy o odpadach	12
Postanowienia z art. 26a ust. 5 pkt 3 ustawy o odpadach	10
Zgłaszanie eksploatacji na terenach zamkniętych instalacji których użytkowanie nie wymaga pozwolenia na terenach zamkniętych	0
Inne	
Deklaracje organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	45

Rozpatrywanie skarg, wniosków, listów i petycji w 2022 roku

W 2022 roku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku nie wpłynęły żadne skargi.

PRZEDSIĘWZIĘCIA ŚRODOWISKOWE WAŻNE DLA ROZWOJU REGIONU

W 2022 roku wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczące m.in. następujących przedsięwzięć:

1. Budowa elementów sieci drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w związku z budową drogi S19 na odcinku Krynice (od istniejącej DK65) - Dobrzyniewo (bez węzła) - Białystok Zachód (z węzłem).
2. Budowa toru głównego dodatkowego w rejonie bocznicy szlakowej „KREX” (w lokalizacji od km 170,800 do km 172,150) wraz z urządzeniami sterowania ruchem kolejowym i zasilania elektroenergetycznego.
3. Rewitalizacja linii kolejowej nr 49 na odcinku Śniadowo – Łomża.
4. Rozbudowa odcinka drogi krajowej nr 19 i odcinka drogi powiatowej DP1591B wraz z budową łącznic w celu utworzenia docelowego węzła drogowego umożliwiającego bezkolizyjne połączenie projektowanej drogi ekspresowej S19 z drogami niższych kategorii.
5. Budowa instalacji do magazynowania i dystrybucji produktów naftowych w ramach inwestycji: Przebudowa drogi ekspresowej S61 polegająca na przebudowie miejsca obsługi podróżnych Chomentowo Wschód wraz ze zmianą jego kategorii z I do II obejmująca budowę stacji paliw wraz z niezbędną infrastrukturą, obiektami małej architektury oraz urządzeniami budowlanymi w odcinku drogi ekspresowej S61.
6. Budowa instalacji do magazynowania i dystrybucji produktów naftowych w ramach inwestycji: Przebudowa drogi ekspresowej S61 polegająca na przebudowie miejsca obsługi podróżnych Chomentowo Zachód wraz ze zmianą jego kategorii z I do II obejmująca budowę stacji paliw wraz z niezbędną infrastrukturą, obiektami małej architektury oraz urządzeniami budowlanymi w odcinku drogi ekspresowej S61.



7. Budowa stacji systemowej regulacyjno-pomiarowej Zambrów w ramach współpracy KSP z SGT, zlokalizowanej na terenie województwa podlaskiego, powiat zambrowski, gmina Zambrów, miejscowość Grzymały.

Postępowania w sprawie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzone w 2022 r.:

1. Budowa drogi krajowej Nr 19 (klasy GP) od km 0+000,00 do km 5+190,00 oraz drogi ekspresowej S19 od km 5+190,00 do km 15+791,29, na odcinku Kuźnica - węzeł Sokółka Północ (z węzłem).

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANE W 2022 r. z UDZIAŁEM ŚRODKÓW WŁASNYCH LUB ZEWNĘTRZNYCH

Lp.	Zadanie	Źródło finansowania
1.	Współdziałanie z ośrodkiem rehabilitacji dzikich ptaków i ssaków w zakresie leczenia przebywających tam zwierząt	Środki własne
2.	Dostawa albumów, atlasów, kolorowanek z naklejkami, puzzli i gier przeznaczonych na nagrody w konkursach przyrodniczych organizowanych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Białymstoku.	Środki własne
3.	Projekt pn. „Kładka wśród źródlisk w Krzemiance”. Projekt polega na konserwacji i utrzymaniu ścieżki przyrodniczej zlokalizowanej na terenie rezerwatu przyrody „Krzemianka”. Projekt jest realizowany od 2019 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
4.	Projekt pn. „Działania monitoringowe w obszarach Natura 2000 województwa podlaskiego”. Przedsięwzięcie dotyczy działań monitoringowych realizowanych w obrębie 20 obszarów Natura 2000 na terenie województwa podlaskiego. Realizacja działań monitoringowych wynika z obowiązujących planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Projekt jest realizowany od 2019 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
5.	Projekt pn. „Opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego”. W zakres projektu wchodzi opracowanie projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 z wyłączeniem powierzchni Białowieskiego Parku Narodowego. Projekt jest realizowany od 2022 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
6.	Projekt pn. „Opracowanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody”. W zakres projektu wchodzi wykonanie projektów planów ochrony dla 2 rezerwatów przyrody - Surżkowo i Stara Dębina. Projekt został zrealizowany w 2022 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
7.	Projekt pn. „Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”. W zakres projektu wchodzi wykonanie działań z zakresu ochrony czynnej na terenie 12 obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim, obejmujących m.in.: usuwanie drzew i krzewów wraz z wywozem biomasy, koszenie wraz z wywozem biomasy, budowa urządzeń hydrotechnicznych w postaci zastawek i progów. Projekt obejmuje także wykonanie ekspertyz mających na celu ocenę wpływu przeprowadzonych działań ochronnych na stan przedmiotów ochrony oraz wykup gruntów. Projekt jest realizowany od 2017 r.	Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (POIS 2014-2020)
8.	Projekt pn. „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”. W zakres projektu wchodzi wykonanie działań polegających na uzupełnieniu stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych i gatunkach stanowiących przedmioty ochrony w 16 obszarach Natura 2000 na terenie województwa podlaskiego. Projekt jest realizowany od 2017 r.	Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (POIS 2014-2020)

Liczba wniosków wpływających do Regionalnej Dyrekcji jest niezależna od urzędu. Sprawy są rozpatrywane i załatwiane w ustawowym terminie. Efektywność środowiskową wykazują tutaj rozstrzygnięcia



wydawane przez Urząd określające środowiskowe uwarunkowania planowanych przedsięwzięć. Od początku powstania RDOŚ w Białymstoku liczba rozpatrywanych spraw w większości obszarów jest zmienna. Do roku 2017 ilość spraw załatwianych w Urzędzie sukcesywnie rosta. Od roku 2017 w związku z przejęciem kompetencji w zakresie ustalania środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji, dla których inwestorem jest jednostka samorządu terytorialnego, znacząco zwiększyła się liczba rozpatrywanych wniosków w przedmiocie wydania decyzji środowiskowych. Z kolei zmniejszyła się liczba spraw w zakresie wydawania opinii i dokonywania uzgodnień przez tutejszy organ dla inwestycji gminnych. Sukcesywnie odnotowywany jest również wzrost liczby wniosków obejmujących inne akty prawne co spowodowane jest głównie wzrostem spraw z zakresu udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej. Wzrost ten świadczy o większym zainteresowaniu społecznym problematyką związaną z ochroną środowiska. Od dwóch lat notuje się znaczny wzrost wydawanych decyzji, postanowień i opinii, co spowodowane jest zakończeniem stanu pandemii COVID 19 oraz wzrostem ilości realizowanych inwestycji.



Foto RDOŚ Białystok

7.4 Edukacja Ekologiczna

Zwiększenie świadomości ekologicznej i podnoszenie wiedzy z zakresu zasad ochrony przyrody w tym obszarów Natura 2000 jest celem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Cel ten jest realizowany poprzez rozmaite działania skierowane do społeczeństwa, pozarządowych organizacji ekologicznych, uczniów szkół podstawowych i przedszkoli oraz pracowników RDOŚ w Białymstoku, jak również poprzez różne kampanie, projekty oraz akcje informacyjne i promocyjne. Podczas edukacji ekologicznej oraz informowania obywateli i przedsiębiorców stosowane są najlepsze praktyki zawarte w dokumencie referencyjnym m.in. w celu:

- pogłębiania publicznej świadomości problemów związanych ze środowiskiem (poprzez zorganizowanie szkoleń, konferencji, spotkań, udzielania informacji dla mediów);
- dostarczania informacji na temat codziennego wkładu w ochronę środowiska (BIP, strona internetowa RDOŚ w Białymstoku, promowanie EMAS /stosowanie logo EMAS/);
- tworzenie nowych wzorców zachowań wśród różnych grup społeczeństwie (np. szerzenie postaw prośrodowiskowych wśród dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz społeczeństwa np. poprzez organizowanie happeningów – Światowy Dzień Ochrony Środowiska);
- zachęcanie obywateli do poznawania i doceniania lokalnego środowiska oraz kontaktu z naturą (publikacje, konferencje, seminaria).



Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży oraz działania na rzecz poprawy wizerunku jednostki:

W 2022 r. podejmowano bądź uczestniczono w szeregu akcji skierowanych do społeczeństwa, które miały na celu kształtowanie postaw proekologicznych, m.in.:

- w 2022 r. pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku przeprowadzili zajęcia edukacyjne z dziećmi w 5 placówkach edukacyjnych: Szkoła Podstawowa nr 14 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Pułaskiego w Białymstoku, Przedszkole Samorządowe nr 65 w Białymstoku, Przedszkole Niepubliczne nr 6 Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny w Białymstoku, Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Świętego Kazimierza Królewicza w Białymstoku, Szkoła Podstawowa Nr 33 im. Świętej Królowej Jadwigi w Zespole Szkolno- Przedszkolnym Nr 3 w Białymstoku. Podczas zajęć edukacyjnych dzieci zdobyły wiedzę z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, ekologii, EMAS, poznały warstwy lasu oraz walory przyrodnicze województwa podlaskiego;
- w dniu 20 października 2022 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zorganizowała konkurs z okazji Dnia Krajobrazu, pod hasłem „Krajobraz – doświadczam w pełni”. Konkurs był podzielony na dwie kategorie: literacką oraz krzyżówkę. W części literackiej konkursu, należało napisać esej (opowiadanie) odnoszący się do tematu tegorocznego Dnia Krajobrazu: „Krajobraz: doświadczam w pełni”. Część literacka konkursu była skierowana do dzieci i młodzieży z klas IV, V, VI, VII oraz VIII szkoły podstawowej. Drugą konkurencją było rozwiązanie krzyżówki oraz przesłanie do tut. Urzędu hasła – ta część konkursu była bez ograniczeń wiekowych.
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku objęła patronatem honorowym IX edycję Olimpiady Wiedzy Biologicznej, organizowanej przez Wydział Biologii Uniwersytetu w Białymstoku.
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku objęła patronatem honorowym Konkurs Wiedzy Ekologicznej: „Różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody w Polsce”, organizowany przez Białowiecki Park Narodowy.
- w 2022 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku współpracowała z Fundacją WWF Polska przy realizacji działań mających na celu minimalizację konfliktu między człowiekiem a wilkami, poprzez przekazywanie hodowcom pastuchów elektrycznych do zabezpieczania stad zwierząt gospodarskich. Pastuchy takie otrzymało 15 rolników w województwie podlaskim.

System ek zarządzania i audytu – EMAS w RDOŚ Białystok

Rozporządzenie EMAS wśród wielu wymagań stawia na aktywne uczestnictwo członków organizacji w systemie EMAS. Mając to na uwadze pracownicy naszego Urzędu aktywnie uczestniczą w działaniach nad wdrażaniem, utrzymaniem i doskonaleniem systemu EMAS. Oto przykłady ich uczestnictwa w 2022 r.:

1. Zaktualizowano Przegląd Systemu Zarządzania Środowiskowego wg. EMAS, opracowano program wewnętrznych audytów środowiskowych na 2022 r., na bieżąco sprawdzana jest aktualność polityki środowiskowej oraz dokonywany przegląd i weryfikacja aspektów środowiskowych zidentyfikowanych w RDOŚ i oceny znaczenia aspektów środowiskowych.
2. W ramach funkcjonującego SZŚ wg. EMAS przeprowadzono 6 wewnętrznych audytów środowiskowych.
3. Podjęto prace nad aktualizacją Deklaracji Środowiskowej za rok 2021 (wydanie VII).
4. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku mając na uwadze wyznaczone cele środowiskowe uczestniczyła w realizacji zadań i szeregu spotkań, które obejmowały i propagowały ochronę środowiska w tym ochronę przyrody.
5. Na bieżąco doskonalone są dobre praktyki urzędu (oszczędzanie energii, światła, papieru) w ramach zielonej administracji, jak również prowadzone działania mające na celu propagowanie idei systemu



EMAS wśród klientów RDOŚ w Białymstoku (m.in. jednostek samorządowych, stowarzyszeń, organizacji ekologicznych, osób fizycznych).

6. W dniach 24-26.08.2022 r. przeprowadzono weryfikację i walidację deklaracji środowiskowej w RDOŚ w Białymstoku. W wyniku auditu Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. potwierdziło, iż organizacja spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS.
7. Utrzymano rejestrację organizacji w rejestrze organizacji zarejestrowanych w krajowym systemie ekozarządzania i audytu EMAS pod nr : PL2.20-001-62.

Działania na rzecz poprawy warunków pracy

Na dzień 31.12.2022r. w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku zatrudnionych było 59 pracowników, w tym 2 osoby na zastępstwo. 53 pracowników zatrudnionych jest w siedzibie RDOŚ w Białymstoku, 3 w Wydziale Spraw Terenowych w Łomży, 3 w Wydziale Spraw Terenowych w Suwałkach.

W jednostce administracji publicznej dominującym typem pracy jest praca administracyjno-biurowa. W związku z pracą przy komputerach z wykorzystaniem monitorów ekranowych problemem może być obciążenie wzroku oraz układu mięśniowo-szkieletowego ze względu na fakt, iż większość czasu pracownicy spędzają w pozycji siedzącej. Praca odbywa się w pomieszczeniach biurowych instytucji. Podczas jej wykonywania do głównych czynności należą obsługa komputera, telefonu, kontakty z interesantami, przyjmowanie pism, opracowywanie dokumentacji, itp. Często występują także wyjazdy poza siedzibę instytucji w celu dokonywania wizji terenowych w sprawach dotyczących lokalizacji inwestycji, szkód wyrządzanych przez zwierzęta chronione lub szkód w środowisku wywołanych działalnością człowieka. W trakcie wizji terenowych pracownicy dokonują oględzin, pomiarów i szacowania powstałych szkód. Pracownicy podczas wyjazdów terenowych korzystają z odzieży i obuwia roboczego zakupionego ze środków RDOŚ (w roku 2022 zakupiono odzież i obuwie robocze dla 6 pracowników) oraz samochodów służbowych. Otrzymują także ekwiwalent za pranie odzieży i czyszczenie obuwia roboczego. W celu uniknięcia ryzyka zachorowania na kleszczowe zapalenie opon mózgowych RDOŚ w Białymstoku pokrywa koszty szczepień pracowników przeciwko kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych (w 2021 r. zaszczepiono 5 pracowników mających styczność ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi wywołującymi tę chorobę). Pracownicy mają także dostęp do repelentów zabezpieczających przed kontaktem z owadami. Ponadto w urzędzie obowiązuje ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy oraz ocena ryzyka biologicznego związanego z czynnikami biologicznymi występującymi w przyrodzie, z którymi pracownicy mogą mieć styczność podczas pełnienia zadań służbowych. Poziom ryzyka zawodowego oraz biologicznego kształtował się w przedziale ryzyka akceptowalnego.

Kontynuowano sukcesywną wymianę wyeksploatowanego oraz przestarzałego sprzętu i oprogramowania komputerowego, zakupiono m.in.:

- zestawy komputerowe z monitorami,
- urządzenie wielofunkcyjne A3,
- urządzenia UPS,
- pakiety oprogramowania biurowego *Microsoft Office*,
- dyski do serwerów wirtualizacyjnych oraz NAS, zwiększające ilość dostępnej
- przestrzeni na dane jak również na kopie bezpieczeństwa,
- odnowiono licencję na oprogramowanie do wideokonferencji - *Microsoft Teams*,
- drobne urządzenia peryferyjne typu myszki oraz klawiatury.

Na bieżąco wykonywane były naprawy oraz modernizacje sprzętu informatycznego:

- wymieniono wyeksploatowane elementy drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych,



- komputery wymagające modernizacji zostały wyposażone w dyski SSD oraz dodatkowe moduły pamięci RAM,
- wymieniono zużyte urządzenia UPS.

Systemy EZD PUW oraz QNT Quorum były wielokrotnie aktualizowane. Funkcjonalność systemu EZD została wzbogacona o nowe rejestry, raporty oraz moduły Wdrożono system pocztowy na potrzeby urzędu.

Przeprowadzona została likwidacja zużytego oraz uszkodzonego sprzętu teleinformatycznego i oprogramowania.

Zwiększeniu uległa ilość korespondencji wychodzącej oraz wpływającej do urzędu za pośrednictwem platformy ePUAP. Rosnący udział korespondencji elektronicznej w stosunku do korespondencji tradycyjnej pozytywnie wpływa na terminowość spraw załatwianych w RDOŚ.

Realizując zaplanowane na 2022 rok zadania w obszarze doskonalenia zarządzania zasobami ludzkimi przeprowadzono kurs e-learningowy nt.: „Etyka-szkolenie dla osób niezajmujących wyższych stanowisk w służbie cywilnej”. W szkoleniu wzięli udział wszyscy pracownicy Regionalnej Dyrekcji. Zostało przeprowadzone również szkolenia z zakresu EMAS.

Korzystając ze szkoleń centralnych organizowanych przez KPRM pracownicy RDOŚ wzięli udział w szkoleniach dedykowanych dla koordynatorów ds. dostępności.

Na szkolenia ze środków RDOŚ wydatkowano w ubiegłym roku kwotę 5867,98 zł. Plan szkoleń na 2022 r. zakładał 8 tematów priorytetowych.

Pracownicy uczestniczyli między innymi w szkoleniach z zakresu :

- systemu zarządzania środowiskowego EMAS,
- inwentaryzacji w jednostkach sektora finansów publicznych
- archiwizacji dokumentacji w systemie EZD
- nowelizacja przepisów ustawy o dostępności
- prawa pracy
- przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych
- Prawa Zamówień Publicznych,
- ocen oddziaływania na środowisko i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
- warunków zabudowy
- nowelizacji przepisów dotyczących ochrony danych osobowych,
- nowelizacji ustawy o odpadach,
- zasad dostępu do informacji publicznej,
- zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów

W 2022 roku wszyscy pracownicy RDOŚ wzięli udział w szkoleniu organizowanym przez Centrum Prewencji Terrorystycznej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z zakresu profilaktyki antyterrorystycznej.

7.5 Inne działania RDOŚ w Białymstoku o charakterze pro-środowiskowym:

Kontrole Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Przedmiotem kontroli zewnętrznych zaplanowanych i wykonywanych przez RDOŚ, zgodnie z kompetencją Regionalnego Dyrektora określoną w ustawie z 16.04.2004 r. o ochronie przyrody w 2022 r. były następujące zagadnienia:

- ✓ realizacja i przestrzeganie przepisów dotyczących rezerwatów przyrody:
 - Kontrolą objęto rezerwat przyrody „Góra Uszeście” w Nadleśnictwie Nurzec oraz „Gorbacz” w Nadleśnictwie Żednia,



- ✓ przestrzeganie przepisów obowiązujących w stosunku do stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową:
 - Wykonano kontrole stref ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania ptaków: w strefie ochrony orlika krzykliwego *Clanga pomarina* w Nadleśnictwie Żednia oraz w strefie ochrony bielika *Haliaeetus albicilla* w Nadleśnictwie Nurzec.
- ✓ przestrzeganie przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów i składników przyrody:
 - Wykonano kontrole 2-óch podmiotów gospodarczych: RUNOTRANS (podmiot prowadzący skup ślimaka winniczka), Runo Leśne (podmiot prowadzący skup roślin).
- ✓ przestrzeganie przepisów obowiązujących w stosunku do ośrodków rehabilitacji zwierząt:
 - Wykonano kontrole w 7 ośrodkach rehabilitacji zwierząt: Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt w Wiejkach (prowadzony przez podmiot prywatny), Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt w Maćkowej Rudzie prowadzony przez Wigierski Park Narodowy, Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt w Mikołajówce (prowadzony przez podmiot prywatny), Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt w Studzionce prowadzony przez Nadleśnictwo Krynki, Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt prowadzony przez Białowiecki Park Narodowy, Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt prowadzony przez Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt prowadzony przez Biebrzański Park Narodowy.

W 2022 roku wykonano kontrole audytu zabezpieczenia pomieszczeń oraz zbiorów danych osobowych w Wydziale Spraw Terenowych I w Suwałkach i w Wydziale Spraw Terenowych II w Łomży; kontrolę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w Wydziale Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz okresowy audyt w zakresie bezpieczeństwa informacji.

Wydawanie aktów prawa miejscowego oraz zarządzeń regulujących zasady funkcjonowania jednostki.

W 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wydał następujące akty prawa miejscowego – zgodnie ze swoją kompetencją:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 1480);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Starożyn" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3498);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bobruczek” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3502);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Brzozowy Grąd" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3495);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kukle" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3499);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Ciemny Kąt" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3501);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kurjańskie Bagno" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3497);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 5 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kalinowo” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3500);
- Zarządzenie Regionalnego dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Czarny Kąt" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3496);



- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Pogorzelce" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3505);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Nieznanowo" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3506);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Głębokki Kąt" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3508);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Michnówka" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3507);
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Sitki" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3504);
- Zarządzenie Regionalnego dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Szczekotowo" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 3503).
-



Foto RDOŚ Białystok

8. PODSUMOWANIE

Dołączając do grona przedsiębiorstw, organizacji i instytucji uprawnionych do posługiwania się logo EMAS, dążymy do doskonalenia efektywności naszej działalności oraz umocnienia wizerunku naszego Urzędu, dla którego ochrona środowiska jest najważniejszym wyznacznikiem.

9. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS

Chcąc zapewnić Państwu dostęp do informacji o naszej działalności i naszym wpływie na środowisko zapraszamy do zapoznania się z informacjami zawartymi na stronie internetowej www.bialystok.rdos.gov.pl lub do kontaktu z Pełnomocnikiem ds. EMAS: Anna Chojnacka - tel.: 85 740 69 81 wew. 43, lub mailowo: anna.chojnacka@bialystok.rdos.gov.pl



10. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA



OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu **84** (kod NACE) oświadcza, że przeprowadziło weryfikację, czy obiekty o których mowa w deklaracji środowiskowej organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku

Adres: ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok

o nr rejestracji: **PL 2.20-001-62**

spełniają wszystkie wymagania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności obiektów dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz obiektów organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **12.09.2022**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**



PL-V-0006

Przemysław Gałka
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.